БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 299 (18,477). • Жума, 1982 йил 31 декабрь • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЯКУНЛАР ВА РЕЖАЛАР

Коммунизм асрининг яна бир қутлуғ йили тарихга кириб бормоқда. Ўз аҳамияти жиҳатидан Улуғ Октябрдан кейин халқимиз тақдирида буюк роль ўйнаган воқеа — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланган 1982 йил совет халқига, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидаги дўстларимизга, нокапиталистик тараққиёт йўлини танлаб олган халқларга улкан зафарлар, катта муваффақиятлар келтирди. Бу йил тарихга жонажон Коммунистик партиямизнинг XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш юзасидан бунёдкор ижодий ишларга тўлиб-тошган қутлуғ йил бўлиб кирди.

Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги ва СССРнинг 60 йиллиги [illegible]

Яратувчилик ишларига бой бўлган қутлуғ йилимизда совет кишилари [illegible] тўла намойиш қилдилар. Йил бошиданоқ авж олиб кетган «СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик!», «Бир беш йилликда икки беш йиллик миқдорида план бажарамиз!», «60 йилликка 60 центнерлик ҳосил» сингари ватанпарварлик ҳаракатида миллионлаб меҳнат аҳли иштирок этди. Мана энди йилга якун ясалаётган шу қувончли дамларда умумхалқ ҳаракатининг ажойиб самараларини кўриб турибмиз.

Шонли юбилей йили экономиканинг ҳамма соҳаларида ажойиб муваффақиятлар билан нишонланди. Саноатимиз марди майдонлари маҳсулотнинг асосий турларини ишлаб чиқариш йиллик планини барвақт бажардилар. Пландан ташқари неча юз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Қурилиш, транспорт, алоқа соҳасида эришган ютуқларимиз ҳам чакки бўлмади.

Деҳқонларимиз ҳар йилгидек мўл-кўл ҳосил кўтардилар. Дон, сабзавот, мева, пилла, қоракўл тери, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда катта ютуқларга эришилди. Пахтакорлар об-ҳаво инжиқликларини мардонавор енгиб, уч йилдан буён олти миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» хирмони уймоқдалар. Уларнинг меҳнатини КПСС Марказий Комитети юксак баҳолаб, табрикнома йўллади.

Совет кишилари эришилган муваффақиятлар билан кифояланиб қолмай, янада юксак марраларни эгаллашга интиладилар. Бу марралар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленумида белгилаб берилди. Саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада юксалтириш вазифалари партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашимизни, топширилган иш учун масъулиятни кучайтиришимизни, ҳар бир иш жойида ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишимизни, фан билан ишлаб чиқариш алоқасини кучайтиришимизни тақозо этади. Ўн беш зарбдор ишчининг, йигирма гвардиячи деҳқонларимизнинг иш сифати ва самарадорлигини янада ошириш юзасидан бошлаб берган ташаббусини кенг оммалаштириш бу вазифалар муваффақиятли бажарилишининг асосий шартидир.

Бизнинг Ватанимиз ўз куч-ғайратига тўла комил ишонч билан янги режаларни бажаришга астойдил енг шимариб ишга киришаётган бир пайтда капитал ҳукмронлик қилаётган мамлакатлар инқирозга юз тутмоқда. 1982 йил бу мамлакатларда жаҳон иқтисодий кризисининг тағин ҳам чуқурлашиши билан нишонланмоқда. Ишсизлик балоси миллион-миллион кишиларнинг бошига беҳисоб кулфатлар келтирмоқда. Капитализмнинг суянган тоғи бўлмиш АҚШда ҳар 100 ишчидан 11 киши, Англияда 14 киши, Бельгияда 15 киши ишсизлик балосидан азоб чекмоқда. Ҳатто камайтириб кўрсатилган расмий маълумотларга кўра ҳам ишсизлар армияси 30 миллион кишидан ошиб кетди.

Энг йирик 24 капиталистик мамлакатни бирлаштирувчи иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилотининг куни кеча эълон қилган маълумотида ҳам келгуси йилда кризис бўшашувининг ҳеч қандай нишоналари йўқ деб тан олинди. Ғарб статистикасининг ҳисоб-китобига кўра, ишсизлар армияси яна 5 миллион кишига ортади. Экономикадаги бу таназзулни капитализм шароитида ҳеч қандай куч билан тўхтатиб қолиш мумкин эмас. Бундан талвасага тушган империализм корчалонлари чиркин тузумнинг мушкулотларини қуролланиш пойгасини авж олдириш билан ҳал этишга уринмоқдалар. Энг урушқоқ доиралар социализмга нисбатан синфий нафрат туйғусидан жазавага тушиб, кескинликни юмшатиш сиёсатини қўпориш, давлатлар ва халқларни душманлик ва ҳарбий муҳолифлик йўлига тойдириб юборишга интилмоқдалар.

Мана шундай шароитда бизнинг мамлакатимиз тинчликка муттасил интилаётганини, ядро уруши хавфига қарши, қуролланиш пойгасини тизгинлаш учун сабот билан курашишга тайёр эканлигини дангал айтмоқда. Бу курашда биз ёлғиз эмасмиз. Қардош социализм мамлакатлари, ер юзидаги барча тинчликсевар кучлар биз билан биргадир. СССР Олий Совети ва КПСС Марказий Комитетининг «Жаҳон парламентлари, ҳукуматлари, сиёсий партиялари ва халқларига» мурожаати, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб Москвада ўтказилган тантанали мажлисдаги доклади бутун дунёда зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Бу ҳужжатларда мамлакатимизнинг ер юзида мустаҳкам тинчлик учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, кескинликни юмшатиш учун курашдаги муфассал программаси баён этиб берилган.

Ядро қуролининг шу пайтгача ғамлаб қўйилган запаслари ер юзидаги жами тирик мавжудотни неча-неча марталаб йўқ қилиб ташлаш учун етарли эканлиги қурол-яроғларни бундан буён кўпайтириш мутлақо бемаъни иш эканлигини кўрсатиб турибди. Аммо АҚШ маъмурияти агрессив НАТО блокидаги иттифоқчилари билан худди шу ишни давом эттирмоқчи. Демак, 1983 йил ядро уруши хавфининг кучайишига барҳам бериш учун курашда алоҳида аҳамиятга эга бўлади. Бизнинг партиямиз ва мамлакатимиз халқаро иқлимни соғломлаштириш, урушни халқлар тақдиридан мутлақо бартараф этиш юзасидан ҳалол битимга келиш йўлида жуда катта куч-ғайрат сарфламоқда, янги-янги таклиф ва ташаббусларни кўтариб чиқмоқда. Тинчлик ва кескинликни юмшатиш манфаатларини азиз деб билувчи барча кишилар Совет Иттифоқининг бу аниқ, амалий таклифларини қизғин маъқуллаб кутиб олдилар. Энди ҳамма гап АҚШ ва унинг иттифоқчилари бу таклифларга холисона жавоб беришида қолган.

Совет кишиларига келганда шуни айтиш керакки, биз мамлакатимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлаш билан бирга тинч бунёдкорлик меҳнати билан шуғулланаверамиз. Партия белгилаган режаларни амалга ошириш йўлида билимимиз, куч-ғайратимизни аямай меҳнат қилаверамиз, Ватанимиз равнақи йўлида янгидан-янги зафарлар қозонаверамиз.

КИРИБ КЕЛАЁТГАН ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ М. ҚОДИРОВни ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари ўртоқ Мажид Қодиров Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1982 йил 30 декабрь.

Ю. В. Андроповнинг американлик сиёсий обзорчи Ж. КИНГСБЕРИ-СМИТ саволларига жавоблари

Савол. Янги, 1983 йил муносабати билан Сиз Америка халқига қандай истаклар билдиришни хоҳлайсиз?

Жавоб. [illegible]

[illegible] тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлашга улуғ мамлакат сифатида муносиб ҳисса қўшишини тилайман.

Савол. 1983 йилда бутун дунёда тинчлик ва Совет — Америка муносабатларини яхшилаш манфаатлари йўлида СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳамкорлик соҳасида, Сизнинг фикрингизча, қандай энг муҳим тадбирлар кўрилиши мумкин бўлур эди?

Жавоб. Иккала мамлакатимиз ўзлари учун ҳам, шунингдек бошқа мамлакатлар ва халқлар учун ҳам фойдали бўлган кўп ишларни биргаликда қилиши, масалан, ўзларининг Марказий Европадаги қўшинлари ва қурол-яроғларини ўзаро қисқартиришлари, энг хатарли уруш можаролари манбаларини, масалан, Яқин Шарқдаги ва бошқа жойлардаги мана шундай манбани тугатишда баҳамжиҳат ҳаракат қилишлари мумкин бўлур эди, деб ўйлайман.

Аммо стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш ҳамда Европадаги ўртача олисликка учириладиган ядро қуролини чеклаш ва қисқартириш юзасидан ўтказилаётган музокараларда тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципига мос бўлиб тушадиган одилона ва ўзаро мақбул аҳдномаларга эришиш, мана шундай аҳдномаларга эришилгандан сўнг уларни рўёбга чиқариш юзасидан амалий чоралар кўриш ҳам энг муҳим тадбирлар, албатта.

Савол. Давом этаётган музокаралар натижасида ядро қуроллари масалалари хусусида СССР ва АҚШ ҳукуматларининг позицияларидаги ихтилофлар ўзаро келишилган битим ишлаб чиқишга шароит яратиш учун етарли даражада камайиши мумкин, деб ҳисоблайсизми?

Жавоб. Ҳа, албатта, мумкин деб ҳисоблайман. Объектив жиҳатдан бунинг учун тўла имконият бор, чунки муҳокама этилаётган масалаларни на у, на бу томон манфаатларига зарар етказмасдан ҳал этишнинг ва томонларнинг қурол-яроғларини — ялпи тинчлик ва хавфсизлик учун жуда катта фойда келтирадиган даражада тубдан қисқартиришга олиб борадиган йўли мавжуд. Совет Иттифоқининг конкрет таклифлари, шу жумладан биз энг сўнгги вақтда ўртага қўйган таклифлар ҳам айни шу мақсадга қаратилган. Бу таклифларнинг асосий моҳиятини эслатиб ўтай. У жуда содда ва мантиқийдир. Стратегик қуроллар соҳасида биз ҳозирнинг ўзидаёқ иккала томоннинг бу қуролларни келгусида кўпайтиришни тўхтатиб қўйишни, яъни ҳозирги даражасидан оширмасликни, сўнгра мавжуд қуролларни ҳар икки томондан тахминан 25 процент қисқартириб, уларни баб-баравар даражага келтиришни таклиф қиляпмиз. Сўнгра яна олға бориш — қурол-яроғларни янада қисқартириш мумкин бўлур эди.

Ядро қуроли соҳасида биз Европа зонасида турли вариантларни таклиф этяпмиз. Ё у ерда бу қурол — на ўртача олисликка учириладиган, на тактик қурол СССР томонида ҳам, НАТО давлатлари томонида ҳам бўлмасин деймиз. Бу, таъбир жоиз бўлса, иккала томон учун «мутлақ нуль» бўлур эди. Ё бўлмаса, иккала томон ўртача олисликка учириладиган ўз қуролларини (ядро қуролини ташийдиган ракеталарни, самолётларни) учдан икки қисмидан кўпроқ миқдорда қисқартирсин деймиз. Бунда ўртача олисликка учириладиган ва бир-бирига қарама-қарши бўлиб турган Совет ва Америка ракеталари бу ерда умуман қолдирилмаган бўлур эди. СССР эса ўз ихтиёрида Англия билан Франция ихтиёридаги миқдорда мана шундай ракеталарнигина сақлаб қолган бўлур эди. Самолётлар соҳасида ҳам биз ҳозиргига нисбатан анча пастроқ даражада тўла тенглик бўлишининг тарафдоримиз. Хуллас, биз Европа зонасида НАТО мамлакатлари ихтиёрида бўлганидан кўра битта ракетани ҳам, битта самолётни ҳам ортиқча сақлашни хоҳламаймиз.

Қўшма Штатлар мана шундай одилона, амалий позицияга жавобан ўз томонидан холис ният намойиш этади, деб умид қилгимиз келади. Шундай қилиш музокараларнинг муваффақиятини таъминлашга ёрдам берган бўлур эди. Бу муваффақият эса 1983 йилни бутун инсоният учун энг яхши йилга айлантириб қўйган бўлур эди, бунга менинг ишончим комил.

Савол. Собиқ президент Ричард Никсон Сиз билан Қўшма Штатлар президенти ўртасида учрашув ўтказишга чақирди. Сиз бу ҳақда қандай фикрдасиз?

Жавоб. Совет раҳбарлари ҳамиша олий даражадаги учрашувларни давлатлар ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришнинг ғоят таъсирчан методларидан бири деб ҳисоблаб келганлар. Биз ҳозир ҳам шу фикрга амал қиляпмиз. Бироқ, бундай учрашувнинг муваффақиятли бўлиб чиқиши учун унга яхши тайёргарлик кўрилиши зарур, албатта. Ҳар ҳолда биз — Совет — Америка муносабатлари яхшиланишининг тарафдоримиз, мамлакатларимиз ўртасида тузилган ўзаро манфаатли шартномалар ва битимлар амалга оширилишининг тарафдоримиз, шу бобдан биз мазкур мақсадга олиб борадиган ҳамма ишларни табриклаймиз.

Замондошларимиз

САДОҚАТ

Мўътабар 1982 йилимизнинг сарҳисоб ойи — декабрь ҳам ниҳоясига етиб, йил якунланди. Ҳар бир йилнинг ўз хислати бор, дейдилар. Бу йилимиз ҳам тўкин-сочин бўлди, серқуёш ўлкамиз меҳнаткашлари ҳар жабҳада улкан ютуқларни қўлга киритдилар. Пировардида, республикамиз ўнинчи йили сурункасига — чунончи, бу йил ҳам СССРнинг шонли 60 йиллиги кенг байрам қилинаётган юбилей йилида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғини олишга сазовор бўлди. Шубҳасиз, бунда мисли(сиз) чўққи — олти миллион тонналик «оқ олтин» хирмонини тиклаган пахтакорларимизнинг, юздан ортиқ тармоқли қудратли саноатимиз ишчиларининг, минглаб ҳавозаларда тер тўкаётган қурувчиларнинг, далаларда, фермаларда меҳнат қилаётган соҳибкор-у чорвадорларнинг — таъбир жоиз бўлса, қондош, жондош халқига, жонажон партиясига содиқ ажойиб замондошларимизнинг салмоқли, залворли ҳиссаси бор.

Суратларда: (юқоридан пастга) Тошкент ГРЭСининг социалистик мусобақа ғолиби, тадбиркор машинисти С. Очилов ҳамда республика чорвачилик илмий-тадқиқот институти «Красний водопад» экспериментал базасининг машинада сут соғиш устаси, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Чудная.

В. Сироткин ва А. Горокрик (ЎзТАГ) фотолари.

УЧҚАҲРАМОН (Жиззах области). Бу ерда қурилган пахта заводида дастлабки туркум тола чиқарилди. Жиззахлик қурувчилар корхонани бунёд этиш учун лойиҳада кўзда тутилган 27 ой ўрнига ўн икки ойда қуриб битказдилар. Улар СССР 60 йиллиги шарафига ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажардилар.

ДАСТЛАБКИ МАҲСУЛОТ

Учқаҳрамондаги завод бир йилда 40 минг тонна пахтани қайта ишлашга мўлжалланган бўлиб, пахтани дастлабки ишлайдиган серунум поток пиниялар билан жиҳозланган. Тола чигитдан 4 ДП-130 замонавий жин машиналарида ажратилади. «Узбекхлопкомаш» бирлашмасида ана шу машиналарни кўплаб ишлаб чиқариш мўлжалланди. Бундай машиналар пахта саноати ходимлари меҳнат унумдорлигини икки баравар оширади, тола сифатини яхшилайди. Янги корхона кучли куритиш цехига, пахта ва толани, уруғликни сақлаш учун усти ёпиқ омборларга эга.

Ўзбекистон ССР Пахта саноати министрлигидан хабар беришларича, яқин вақтлар ичида «Москва» агросаноат бирлашмасида ва Ульянов номли совхозда ҳам яна иккита шундай пахта заводи ишга туширилади. (ЎзТАГ).

МОСКВАЛИКЛАРНИНГ ТАШАББУСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ

БИЛМАГАНГА ЎРГАТАМИЗ...

«Ташсельмаш» ишчилари меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар

— Биз — кўпчиликмиз, интизомбузарлар — озчилик. Келинглар, биз, ишчи коллективи меҳнат интизомини бузувчиларга ўз айтганимизни қилдирайлик! Келинглар, прогулчилар ва дангасаларга: уддалай олмасанг ёрдам берамиз, билмасанг — ўргатамиз, хоҳламасанг — мажбур қиламиз, деган яхши принципни эслатиб қўяйлик!

Юрий Иванович Степаненконинг бу сўзларини «Ташсельмаш» заводининг минглаб ишчилари қарсаклар билан кутиб олишди. Бунинг сабаби шу сўзларнинг тўғрилигидагина эмас. 15-цех автоматчи токарлар бригадири, партия XXVI съездининг делегати Степаненкони коллектив яхши билади ва ҳурмат қилади. У ўз маҳорати, софдиллиги учун, бригадага омилкорлик билан раҳбарлик қилиши учун, коммунистга хос актив ҳаётий позицияси учун шундай ҳурмат қозонган. 30 декабрь куни бўлиб ўтган умумзавод йиғилишида, москвалик ишчиларнинг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш соҳасидаги ватанпарварлик ташаббуси муҳокама қилинган пайтда Степаненко докладчидан кейин биринчи бўлиб сўзга чиқди ва унинг фикрини бошқа нотиқлар ҳам астойдил қўллаб-қувватладилар.

Завод директори Ҳ. Ғуломовнинг қисқача докладида заводнинг муваффақиятлари тўғрисида, унинг пахтачиликни комплекс механизациялашга қўшаётган ҳиссаси ҳақида, пландан ташқари ишлаб чиқарилаётган пахта териш машиналари, уларнинг пишиқ-пухталиги оширилгани тўғрисида машинасозларга маълум бўлган рақамлар эслатиб ўтилди. Аммо бу ютуқларга осонликча эришилмаганлиги айтилди. Металл етказиб беришдаги узилишлар, ишчи кучининг етишмаслиги сингари омиллар ишга салбий таъсир қилмай қолмади, юзлаб, минглаб софдил меҳнатчилар қолоқликка йўл қўймаслик, социалистик ишлаб чиқаришнинг бош қонуни — Давлат планини қатъият билан бажариш учун бутун куч-ғайратни ишга солиб меҳнат қилдилар.

Мана шундай бир пайтда завод ишга чиқмаслик, кечикиб келиш ва интизомни бузиш оқибатида йил давомида салкам 8500 одам кунидан маҳрум бўлди! Бунга тоқат қилиб бўладими, ахир? — Йўқ, тоқат қилиб бўлмайди. Кечириш ва сийлашга чек қўйиш керак, ишлаб чиқаришни издан чиқарувчиларнинг таноби тортиб қўйилсин! — дейишди ишчилар йиғилишининг қатнашчилари штамповкачилар бригадири Татьяна Яшина-Яковлева. инженерлардан Анвар Раҳимов ва Гарри Кесельман интизом масалаларига айни қаттиққўллик билан принципиал ёндашилгина муваффақиятга олиб келиши мумкинлигини кўрсатувчи бирталай мисолларни айтиб беришди. Москваликларнинг мажбуриятида айтилганидек бу ишда меҳнат коллективининг ролини кўтариш, «учар»лар ва прогулчилар учун чидаб бўлмайдиган вазиятни вужудга келтириш жуда муҳимдир. КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумида хўжалик механизмини такомиллаштириш вазифалари ҳақида ва, жумладан, ишнинг бригада методи самарали роль ўйнаши ҳақида жиддий равишда гапириб ўтилганлиги бежиз эмас. Буни «Ташсельмаш» тажрибаси ҳам тасдиқлади! Ҳали сўзга чиққан Яшина-Яковлева бригадасида илгари интизом тез-тез бузилар, иш нормаси кўпинча бажарилмас, коллектив эса қолоқлардан бири бўлиб қолган эди. Меҳнатга пировард натижага қараб баҳо бериш жорий қилингач, ҳар бир кишининг умумий ишга қўшган ҳиссаси ўртоқларнинг қатъий назорати остига олингач, ҳамма нарса дарров ўзгарди. Ҳозир у «Ташсельмаш» заводининг энг яхши бригадаси бўлиб қолди. Юбилей йилининг якунларига кўра социалистик мусобақада ғолиб чиқди, «СССР 60 йиллиги номидаги бригада» деган фахрий унвонга сазовор бўлди.

Шпиндель цехида янграган нутқларда конкрет фактлар, амалий таклифлар, фойдаланиш лозим бўлган қимматли тажриба намуналари айтиб ўтилди. Жамоатчилик асосидаги кадрлар бўлимлари ролини ошириш керак. Ўртоқлик судлари ичкиликбозларга кескин зарба беришлари лозим. Кекса ишчилар корхонага илк бор қадам қўйган ёшларга дастлабки кунларданоқ интизом ва ҳалоллик одатларини сингдирсинлар. Инженерлар ўзаро мажбуриятлар аниқ бажарилишини, ёндош цех ва бўлимларнинг ҳамкорлигини, ўзаро ёрдамлашувини таъминласинлар. Бу таклифларнинг ҳаммаси ўрганилади, улардан фойдаланилади, практикага жорий этилади. Аммо энг муҳими шуки, бутун мамлакатнинг софдил меҳнаткашлари ҳозир москваликларга эргашиб, хўжасизликка, ландовурликка ва дангасаликка қарши юриш бошлашга қаттиқ бел боғладилар.

Ташсельмашчилар 30 декабрь куни якдиллик билан қабул этган социалистик мажбуриятда пландан ташқари пахта териш машиналари ва запас қисмлар ишлаб чиқариш тўғрисидаги, моддий ресурсларни тежаш ҳақидаги, унумдорликни ошириш ва сермеҳнат ишларни механизмлар зиммасига юклаш тўғрисидаги бандлар ҳам бор, албатта. Бригада пудратидан фойдаланувчи ишчиларни кўпайтиришга ҳам аҳд қилинган. Илгари ҳам коллектив мана шундай марраларни белгилаган ва доимо шараф билан бажариб келган эди.

Аммо бу сафар мажбуриятга шундай сўзлар ҳам киритилди: ўз ишига масъулиятсизлик билан қарайдиган, иш вақтини зое ўтказадиган, халқ мулкини эҳтиёт қилиб асрамайдиган кишилар учун имтиёзлар чеклаб қўйилади, уларга ёз фаслида отпуска берилмайди, дам олиш учун йўлланмалар энг сўнгги навбатда берилади, йил якунлари юзасидан бериладиган мукофотдан маҳрум этилади. Моддий қизиқтириш воситаларининг ҳаммаси коллектив олдида софдил бўлган, виждонан ишлайдиган, умумий ишнинг муваффақиятига актив кўмаклашадиган кишиларни рағбатлантириш учун берилсин.

— Мана шундай қилинса адолатли бўлади. Биз ҳар минутда қанча маҳсулот ишлаб чиқарилиши ҳақида тез-тез гапирамизу, аммо ҳар минутда қанча нарсадан маҳрум бўлишимизни билмаймиз, — дейишди ишчилар. — Мана шу исрофгарчиликнинг айбдорларидан қаттиқ жавоб талаб қилиш керак. Биз меҳнатчилар мамлакатида яшаяпмизку, ахир, биз бу мамлакатнинг хўжайинларимизку. Москваликларнинг ташаббуси шуни ўз вақтида бизга эслатиб қўйди.

Ю. КРУЖИЛИН,
ЎзТАГ мухбири.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Иттифоқдош республикалар Марказий статистика бошқармаларининг хабар беришларича, Ўзбекистон, Қозоғистон, Тожикистон ва Эстония саноатининг ходимлари маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг кўпгина энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан йиллик планни муддатидан илгари бажардилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

Гвинея ва Яшил бурун ороллари мустақиллиги Африка партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг доимий секретари ва Гвинея-Бисау Республикаси Министрлар Кенгашининг аъзоси Вашку Кабрал республика ҳаёти билан танишмоқда. СССР тузилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб Москвада ўтказилган тантанали мажлисда қатнашган меҳмон Ўзбекистонга келди.

Гвинея-Бисаудан келган меҳмон Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлди. Вашку Кабрал республика бўйлаб сафар қилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада бадиий адабиёт соҳасидаги кўп йиллик, самарали ишлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан С. П. Бородин республика уй-музейининг катта илмий ходими ўртоқ Равза Якубовна Бородинани Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

Механизмлар тахт

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда экиш ва ҳайдов механизмлари планда кўзда тутилганидан бир ой барвақт ремонт қилиб бўлинди. Бунга ремонт ишларини пухта ташкил этиш туфайли эришилди. Хўжаликда ремонт ишлари терим мавсуми тугаши биланоқ бошлаб юборилган эди. Бу йил хўжаликда машина-механизмларни тайёрлаш суръатларини жадаллаштириш учун махсус ихтисослаштирилган бригадалар ташкил этилган бўлиб, бу бригадаларнинг ҳар бири алоҳида турдаги машиналар ремонти билан шуғулланади. Йигирма бешта сеялка, қирқта чопиқ трактори, ўттиз культиватор, бороналар, чизелларнинг ҳаммаси дала ишларига тахт қилиб қўйилди.

Ленин номли ва «Коммунизм» колхозларида ҳам экиш техникаси ремонтдан чиқарилди. Бекобод районидаги бошқа хўжаликларда ҳам механизмларни тайёрлаш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОММУНИСТНИНГ ШАЪНИ ВА ОБРЎЙИ

РУС ОПА

Уни Тошкент областида кўпчилик билади.

— Мария Леонтьевна Пугачеванинг колхозида, албатта, бўлинглар, — маслаҳат берди область партия комитетининг биринчи секретари М. Мусахонов. — Ажойиб аёл. Яхши, идрокли раҳбар. Бизда уни Мария опа деб аташади. Яхшиси, одамлар билан суҳбатлашинглар, уларнинг Ўзбекистондаги бу рус аёли ҳақида ҳурмат-эҳтиром билан айтадиган гапларини эшитинглар.

Биз маслаҳатга амал қилдик. Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхози раисини яхши биладиган кўплаб одамлар билан учрашдик. Шу тариқа қуйидаги материал дунёга келди.

«У ХОТИРЖАМЛИКНИ ЁКТИРМАЙДИ». Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари С. Сайдалиев камгап, синчков кўзли, миқти гавдали киши. У шундай тан олади:

— Очиғи, гапни нимадан бошлашни ҳам билмайман. Мария Леонтьевна тўғрисида узоқ ҳикоя қилиш мумкин. Мен бу районга яқинда келганман. Илгари пахтачилик районида эдим. Бу ерда эса хўжаликлар гўшт-сут етиштиришга ихтисослаштирилганлигидан шуни айтишим мумкинки, Пугачевасиз қандай ишлашни тасаввур ҳам қила олмасдим. У ҳамма ишда биринчи маслаҳатчи.

Тўғри, аввалига муносабатларимиз келишмайроқ турди. Тўғри, принципиал Пугачева ҳеч ким билан шакаргуфторлик қилиб ўтирмайди. Амалингга қарамай, кўзингга тик боқади-да, очиғини айтади-қўяди. Айрим кишилар, жумладан, район партия комитетининг баъзи ходимлари ҳам, бу довюракни қаранг-а, дегандай хафа ҳам бўлишди. Янги киши сифатида менга у билан айтишиб, асабингизни бузманг дейишди, уни хизмат кўрсатган киши сифатида пенсияга жўнатиб юборишни, бунинг вақти ҳам келганлигини маслаҳат беришди. Мен эса Пугачеванинг таърифини анчадан бери эшитардим. Негаки у мен туғилган Бўстонлик районида узоқ вақт ишлаган эди-да. «Ҳа, тўғри, — ўйладим ўзимча, — Пугачева хотиржамликни ёктирмайдиган аёл. Аммо у секинлик билан узоқ имиллайдиган ёки умуман четда турувчи, соябпарвар ёки бошқаларнинг ортида яширинишни истовчиларнинг хотиржамлигини бузувчи шахс. Агар биз ҳақиқатан ҳам ўзимизни сафарбар қилишни, интизомни мустаҳкамлашни, ишни зарур ўзанга солиб юборишни истасак, бундай одамлар жуда зарур.

Мен маслаҳатчиларга: «Ўз раҳбари тақдирини коллективнинг ўзи ҳал қилсин», — деб жавоб қайтардим. Йиғилиш чақирилди. Унда нималар бўлмади дейсиз. Колхозчилар раисни ҳимоя қилиб туриб олишди. «Хўш, — дедим «маслаҳатчиларга», — сиз, дўстлар, кишини чалғитманг». Мен Пугачевага диққат билан боқиб, унинг бебаҳо аёл эканлигини билиб олдим. Биласизми, шундай одамлар борки, улар ўзларининг битмас-туганмас куч-ғайрати, ниҳоятда виждонлилиги билан сизга шижоат бағишлайди. Улар билан ёнма-ён туриб, қўл учида ишлаш мумкин эмас. Мария опа ана шундайлардан бири.

«РАИСНИНГ АДАБИНИ БЕРИБ ҚЎЙИШ». «Октябрь» колхозининг раиси Ш. Султоновни том маънода кеча чиққан раис дейиш мумкин. Уни яқиндагина сайлашди. Бунгача район халқ контроли комитетига бошчилик қиларди. У қишлоқ хўжалиги мутахассиси бўлиши, раҳбарлик лавозимларида тажрибаси борлигига қарамай, колхозга бошчилик қилиб кўрмаган эди.

— Табиий, дастлабки пайтларда анча қийналдим, — ҳикоя қилади у. — Ҳатто ишни эплай оламанми-йўқми, деб қўрққан пайтларим ҳам бўлганлигини тан оламан. Пугачева шуни ҳис қилди шекилли. У отпускада эди. Орадан бир неча кун ўтгач, саҳармардонда колхозимизга келиб қолди. У мендан олдин келиб, фермалар, далаларни айланибди. Кейин эса кун бўйи биргаликда хўжалик экономикасининг аҳволини таҳлил қилдик. Колхозни кўтариш учун дастлаб нималар қилиш лозимлигини ўйладик. Мария опа энг аввало менинг адабимни бериб қўйди. Унинг фикрича, мен ишга кеч чиқибман. «Агар раис колхозда ҳамма иш юришиб кетишини истаса, хўроз қичқиришидан олдин уйғониши керак», — деди Пугачева.

ТАРЖИМАИ ҲОЛДАН САТРЛАР. Шу ерда Пугачеванинг таржимаи ҳоли билан таништириш учун кичик чекиниш қилиш мавриди келди. Саратов яқинида туғилган Марияни тақдир ёш чоғидаёқ Ўзбекистонга элтиб ташлади. Ўн тўрт ёшида «Каузни» совхозида ишлай бошлади. Бир йил ўтгач, комсомоллар уни ўз етакчилари қилиб сайлашди. Ўн саккиз ёшида ишчилар комитети раислигига кўтарилди.

Кундузи ишлади, кечқурун эса мактабга югурди. Етуклик аттестатидан сўнг, агрономлик дипломини олди. Унга «Қибрай» совхозини ишониб топширишганида, Мария бир кило узумнинг нархи қанча бўлишини яхши биларди. 25 минг гектар ерга чўзилган республикамиздаги йирик «Бўстонлик» совхозига директорликка тайинлангач, ўзининг нималарга қодирлигини намойиш қила бошлади. Маълумки, Ўзбекистон деҳқонлари сув тақчиллигини бошдан кўп кечирадилар. Сув запасларини вужудга келтириш учун Чорвоқ сув омборини қуришга қарор қилишади. Бироқ, у ишга туширилиши билан совхоз экин майдонларининг бир қисми сув тагида қолиб кетди. Пугачева экин майдонлари қисқаришига тоқат қилолмай, тоғда боғ ва узумзорлар яратишга киришиб кетди. Тракторлар тоғ ёнбағирларининг тиклиги сабабли ишлай олмас, шу туфайли ҳамма иш қўлда бажариларди. Уларни суғориш учун сувни идишларда сўқмоқлар оша ташишга тўғри келди. Агар ҳар йили 250 гектаргача боғлар ва узумзорлар барпо этилганлигини ҳисобга олсак, қанчалар машаққат чекилганлигини тасаввур қилиш қийин эмас.

Унинг раҳбарлигида бу хўжалик эндигина ўзини кўрсатиб, яхши хўжаликлар қаторидан жой олганда, Пугачевага янги иш — Орджоникидзе район қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи лавозимини ишониб топширишди. Бу район Тошкентнинг шундоққина биқинида жойлашган. Ўша пайтда область партия комитети бир қатор пахтачилик хўжаликларини сут ва гўшт, полиз маҳсулотлари ва қўл мева етиштиришга ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Хўжаликларни қайта ихтисослаштириш осонлик билан амалга ошмади. Бу тушунарли эди. Йиллар давомида одамлар пахта етиштириб келганларидан янгиликка дарров мослаша олмадилар. Кадрларни қайта ўқитиш, теплицалар, чорвачилик фермалари қуриш, боғлар ва узумзорлар барпо этиш, жуда кўплаб турли-туман муаммоларни ҳал этиш лозим эди. Район партия комитети ва қишлоқ хўжалиги бошқармаси бу вазифаларни ҳал этди. Мария эртаю-кеч хўжаликларни айланар, ўргатар, маслаҳатлар берар, кўмаклашар, беғамлардан талаб қиларди.

Янги йўналишга кўчирилган хўжаликлар ўртасида, айниқса, «Маданият» колхози қийин аҳволда эди. Гарчи у ерда деярли ҳар йили раис ўзгариб турса-да, хўжаликни қолоқлик ботқоғидан тортиб олишнинг иложи топилмасди. «Маданият»га Пугачева келгач, ишлар ўнгланиб кетди.

ОҚСОҚОЛЛАР УЧУН ПАЛОВ. Мария опа бизда ишни нимадан бошлади? — эслайди колхоз оқсоқоллар кенгаши ва агрокенгаш раиси Ғ. Аъзамов. — Палов қилишдан бошлади. Колхозда ишчи кучлари етишмасди. Чунки Тошкент яқин бўлганлигидан одамлар шаҳарга кетишарди. Гўё уларни тўхтатиб қоладиган куч йўқдай эди. Мария опа кексаларни тўплади. Уларга палов дамлаб, илтимос билан мурожаат қилди:

— Доно отахонлар, албатта сизлар ўз ҳаётингизда жуда кўп нарсаларни кўргансиз. Аммо унумдор ерлар ташлаб қўйилганлигини, қанчадан-қанча ноз-неъматлар бекордан-бекорга кўкка совурилганлигини кўрганмисиз?! Бу аҳвол билан келишиб бўладими? Мен бунга тоқат қила олмайман. Юрагим ачишади. Ўйлайманки, сизлар ҳам шундайсиз. Келинглар, бир ёқадан бош чиқарайлик. Наҳотки колхозни кўтара олмасак?

Оқсоқоллар хушбўй паловни вазмин суриб қўйишди. Ҳамма ўйланиб қолди. Мария опа хўп жумбоқни ўртага ташлади-да. Яна қанақанги денг?! Донолар шунинг учун ҳам доноки, улар иложи йўқдай туюлган аҳволлардан ҳам қутулиб кетишнинг имконини топишган. Оқсоқоллар ҳар ким қўлидан келадиган, кучи етадиган, кўнглига ёққан ишни танлаб олсин, қўлидан келмайдиганлар эса колхозда ишламаётган ўғиллари, қизлари, келинлари ва куёвларини «Маданият» колхозига қайтиб келишга кўндиришсин, деб қарор қилишди.

Менинг ўзим пенсияда бўлиб, ишламасдим. Куч-ғайратим жўш уриб, биринчилар қаторида бу даъватга қўшилдим. Пугачева мени 12 бригадага бош қилиб қўйди. Эндиликда колхоздаги битта узумчилик ва иккита боғдорчилик бригадаси фақат ветеранлардан ташкил топган. Ҳозир колхозимизда ишлаётган ёшлар кўп. Масалан, менинг беш ўғил ва уч қизим ёнма-ён ишлашяпти. Пугачева катта кўламда уй-жой қурилишини авж олдириб юборган. Қишлоққа водопровод, газ келган. Уйлар шаҳарникидан қолишмайди. Чорвадорлар, механизаторларнинг ишлаши учун яратилган шароитлар ёмон эмас. Энг оғир ишлар ҳам механизациялаштирилган. Масалан, барча картошкалар бизда қўл меҳнатисиз етиштирилмоқда.

Пугачеванинг яна бир фазилатини таъкидлаб ўтмоқчиман. У таваккалчиликдан қўрқмайди. Ҳамма янги, илғор нарсаларни дадиллик билан жорий қилади. Кўпгина хўжаликларда мол боқишнинг львовликлар усулини ҳатто эшитишган ҳам эмас. Бизда эса бу усул жорий қилиб бўлинди. Биз озуқа тайёрлашни ҳам янгича ташкил этдик. Керакли барча техника воситалари билан қуролланган махсус бригада бу иш билан шуғулланади. Пугачева меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашга ҳам кўп эътибор беради: У: «Яхши ишчи, ҳалол киши яхши пул топиши керак», — дегани-деган.

ҲЕЧ ҚАНАҚА «ҚИТТАЙ-ҚИТТАЙ»СИЗ. Колхоз ўзининг «Маданият» номини тўла сақлаб келмоқда. Бу ерда ичкиликбозлик ва маданиятсизликка, зарарли анъаналар ва урф-одатларга қарши кескин кураш олиб борилянти. Мана, икки беш йилдирки, колхозда ичкиликбозликка чек қўйилган.

— Унинг ташаббускори ҳам Мария опанинг ўзи, — таъкидлайди бригада бошлиғи Н. Юсупов. — Шунинг учун кўпгина оилалар унга раҳматлар айтишяпти. Ахир арoқ қанчадан-қанча яхши одамларни хароб қилади-да. Менинг ўзим ҳам жар ёқасида эдим, Пугачева туфайли унга тушиб кетмадим.

Ўзим билмаган ҳолда ичкиликка ружу қўя бошлаган эдим. Шунинг оқибатида оилада жанжал чиқа бошлади. Хотиним ажралишни талаб қилишга киришди. Шунда Мария опа машина юбориб, мени ҳузурига чақиртирганди. «Раиснинг сенда иши бор, Норимбой», — деди шофер.

Менда опанинг қандай иши бўлиши мумкин, ўйладим мен. Бордим. Биз у билан узоқ суҳбатлашдик. Раис мени уялтирди. Эркаклик ғурурининг қайда қолди, дегандай ўйлашга мажбур қилди. Уйга қандай қайтганимни билмайман. Бир неча кун хаёл суриб юрдим. Аммо ўзимни қўлга олиб, ичкиликка яқинлашмай қўйдим. Ҳозир ҳамқишлоқларим ўртасида обрўга эгаман — илғор бригадалардан бирига бошчилик қиляпман.

Ичкиликбозликка қарши кураш ҳамқишлоқларим ниятига жуда мос тушди. Колхозчиларнинг умумий йиғилишида ҳамма шуни ёқлаб чиқди. Баъзан мендан: «Тўйлар-чи, улар қандай ўтяпти?» — деб сўраб қолишади. Мен: «Улар яхши ўтяпти, — деб жавоб қиламан. — Спиртли ичимликларсиз ҳам жуда қувноқ ўтяпти. Шундай тўйларнинг биринчиси оқсоқол бригадиримиз Ғулом Аъзамов икки ўғли: Баҳодир ва Одилни бир кунда уйлантирганда бўлди. Дастурхонда кўплаб мева шарбатлари бор эди. Ўйин-кулги ва хурсандчиликнинг тепасида Мария опанинг ўзи турди.

Деярли алкоголли ичимликлар қўйилмаётган бизнинг қизиқарли тўйларимиз шуҳрати колхоз чегарасидан анча нарида ҳам ёйилган. Шу атрофдаги қишлоқлар ва қўшни районлар изимиздан боришмоқда.

ИЖРОЧИЛИК САБОҒИ. Пугачеванинг ўзи сингари ғайратли, аниқ мақсадни кўзлайдиган кўплаб шогирдлари бор. Шулардан бири «Правда» колхози раиси Ҳ. Қуронбоевдир.

— Мария Леонтьевна мактабини ўтганман, — ҳаяжон билан ҳикоя қилади Ҳодимат Шарипович. — Барча яхши фазилатлар менга Пугачевадан ўтган. Ўн йилликни битиргач «Қибрай»да унинг раҳбарлигида иш бошладим. Мария опа институтда ўқишни давом эттиришимни талаб қилиб туриб олди. Агрономлик диплоли билан колхозга қайтдим. Кейинроқ эса у мени қишлоқ хўжалик бошқармасига бош мутахассисликка таклиф қилди.

Пугачева билан ишлаш ҳам енгил, ҳам оғир. У аниқликни, тезкорликни, ишда маданият ва билимдонликни талаб қилади. Топширилган иш учун жавобгарликни қаттиқ сўрайди. Қани у ёки бу масалани белгиланган муддатда бажармай кўр-чи! Унда ишингиз чатоқ. Эсимда; йил якуни бўйича илғорларни рағбатлантириш учун ҳужжатлар расмийлаштирилаётган эди. Мен ишни чўзиб юборган эдим. Шундан кейин ижрочилик ва талабчанлик сабоғини бутун умримга етадиган қилиб Пугачевадан олдим.

* * *

Биз «Маданият» колхози раиси Мария Леонтьевна Пугачева ҳаётидан бир неча лавҳа келтирдик, холос. Аммо, фикримизча, шуларнинг ўзиёқ бу ажойиб, саҳий қалб эгаси бўлган аёлнинг қандайлигини тўла-тўкис ифодалаб турибди. Опа кучи ва ғайратини аямай ҳаммасини ишга сарфлаяпти. Одамлар бунинг учун унга ўз меҳр-муҳаббатлари билан жавоб беришмоқда.

Й. МУҚИМОВ, А. ЧЕРНЯК.

(«Правда»нинг махсус мухбирлари).

Тошкент области.

(«Правда», 1982 йил, 30 декабрь).

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИДАН

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИГА АСОСАН

«Главсредазирсовхозстрой» адресига келган телеграмма Иваново областида меҳнат қилаётган ўзбекистонлик қурувчиларнинг янги йил арафасидаги ютуқларидан ҳикоя қилади. Бу телеграмма «Дружба» совхозининг қурилаётган янги посёлкаси территориясида 2 та уй-жой биноси муддатидан илгари фойдаланишга топширилганлигидан хабар беради. Байрам арафасида қишлоқ аҳолисидан 200 киши янги квартираларга кўчиб кирди.

«Ўзбекистон» совхозининг деҳқонлари ҳам янги йил совғасини олдилар. Республика мелиораторлари улар учун 400 гектар янги ерни ўзлаштириб бердилар. Келгуси йили бу майдонларга буғдой ва беда экилади.

Фурманов, Родники, Иваново, Шуя ва Вичуга районларида иш олиб бораётган «Ивановоирсовхозстрой» трестининг қурувчилари янги йилни меҳнат рапортлари билан кутиб олишмоқда. Бу йил улар 5 минг квадрат метрдан ортиқ турар жой майдонини қуриб битказдилар.

РАНГЛИ НИТРОН

«Навоиазот» бирлашмаси ишлаб чиқараётган оппоқ нитрон — сунъий жун турли рангларга бўялиб ҳар хил кўринишларга эга бўлиши мумкин. Ишга туширилган янги технология линиясида хизмат кўрсатган ишчилар ана шу жараённи амалга оширдилар. Карл Маркс номли Ленинград машинасозлик бирлашмаси Навоий шаҳрига етказиб берган бўёқ қурилмаси белгиланган аниқ муддатда монтаж қилиниб, фойдаланишга топширилди. Рангли нитрон толанинг дастлабки туркуми Москва областининг Димитров шаҳридаги сунъий мўйна фабрикасига жўнатилди.

ЯНГИ ЙИЛ ДАСТУРХОНИГА

Сурхондарё областидаги Будённий номли, Ҳамид Олимжон номли, «Октябрь», «Пахтакор» совхозларининг ихтисослаштирилган бригадалари деҳқонлари янги йил арафасида шаҳарлик меҳнаткашлар дастурхонига қовун-тарвуз жўната бошладилар. Ленин йўли районидаги Будённий номли совхозда Обиддин Мухторов етиштирган ширин-шакар қовунлар кўпчиликни мамнун этмоқда. Уларнинг ҳар бири яхши сақланганлиги, хушбўйлиги билан ажралиб туради. Бошқа хўжаликларнинг деҳқонлари ҳам меҳнаткашларга ана шундай ширин-шакар мевалар жўнатдилар.

Ўтаётган 1982 йил Тошкентдаги тажриба пиллакашлик фабрикаси коллективи учун эсда қоларли воқеаларга бой бўлди. Корхонада Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Озарбайжон селекционерлари томонидан етиштирилган янги навли пиллаларни қайта ишлашда сезиларли ютуқлар қўлга киритилди.

Суратда: фабриканинг тажрибали мутахассисларидан Мунира Йўлдошева ва мастер Қобил Зиёмуҳамедов. Улар ҳосил этилган янги хил шойи толасини кўздан кечиришяпти.

В. Сироткин фотоси.

ИБРАТЛИ ХИЗМАТ

Пойтахтимиздаги Куйбишев район райпищеторгига қарашли 9-озиқ-овқат магазини коллективи Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, инвалидлари ҳамда иттифоқ ва республика миқёсидаги шахсий пенсионерларга беминнат хизмат кўрсатишади.

Ҳозир магазинга 810 нафар Улуғ Ватан уруши инвалиди, 4600 нафар Ватан уруши қатнашчиси ва 756 нафар шахсий пенсионер бириктирилган. Булардан ташқари магазин ёлғиз яшайдиган, саломатлиги туфайли савдо ходимларининг ёрдамларига муҳтож харидорларга ҳам хизмат кўрсатади. Магазин коллективи хизмат кўрсатадиган харидорларнинг умумий сони 6302 кишига етди.

Бу ерда савдони ташкил этишнинг ўзига хос хусусиятларидан яна бири шундаки, харидорлардан ишчи комиссияси тузилган. Бу комиссия составида 23 киши бўлиб, унга Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Совет Иттифоқи Қаҳрамони О. Ҳакимов раислик қилади. Комиссия ҳар куни харидорлардан 3—4 кишини навбатчи қилиб тайинлайди ва улар магазин ходимларининг харидорларга хизмат кўрсатишларида ёрдам берадилар.

Сотувчилар фақат савдо қилиш билан банд бўлиб қолмай улар С. М. Плеханов, У. Содиқов, К. И. Моисеева каби комиссия аъзолари билан магазинни ҳар хил стендлар билан безаганлар. Турли байрамлар олдидан Улуғ Ватан уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар ўтказиш ҳам анъанага айланган.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, II группа инвалиди А. Абдусатторов бир группа ветеранлар номидан магазин хизмати ҳақида қуйидаги фикрларни билдирди.

«Биз пенсионерлар магазин ходимларидан жуда миннатдормиз. Магазин коллективи харидорлар билан қандай муносабатда бўлишни жуда яхши билишади. Рўзғор учун энг зарур нарсалар савдодан узилмайди.

9-махсус магазин номига айтилган бундай илиқ гапларни В. Пашченко, М. Г. Мовсесянц ва бошқаларнинг «Шикоят ва таклифлар» дафтарига битилган ташаккурномаларидан ҳам ўқиш мумкин.

Ю. ХЎЖАЕВА.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

БУЗИЛМАС ДЎСТЛИК МАДҲИ

«Тошкент оқшоми» ва **«Вечерний Ташкент»** шаҳар газеталарининг кейинги бир неча сонлари газетхонларнинг айниқса эътиборини ўзига тортди. Газеталар «Оқшом» услубига хос эркин, ишончли тарзда Совет ҳокимияти Ўрта Осиё халқларига бахт-саодат олиб келгани, 60 йил ичида Шарқнинг қадимий шаҳарларидан бири бўлган Тошкент нақадар яшариб кетгани, Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг фан, маданият, санъат соҳаларида фахрланса арзигулик муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

«Тошкент оқшоми» — «Вечерний Ташкент» газеталарининг кечаги сони эса Москва — Тошкент қардошлик алоқаларини, москваликлар ва тошкентликларнинг интернационал дўстлигини мадҳ этишга бағишланди. Моссовет ижроия комитетининг раиси В. Промисловнинг «Буюк дўстлик самаралари» сарлавҳали материалида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносиб кутиб олинганлиги, Москва меҳнаткашларининг Совет Ўзбекистони пойтахти аҳолисига кўрсатган қардошларча ёрдамлари ўз ифодасини топган. «Ҳамма нарсадан азиз» рубрикаси остида бир группа партия ветеранларининг материаллари эълон қилинган, Тошкентда «Дўстлик» комплексини бунёд этаётган москвалик қурувчиларнинг зарбдор меҳнати ҳақида ҳикоя қилинган. Кекса коммунист Ё. Чанишев Туркистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашда фаол қатнашди. У Советларнинг I Бутуниттифоқ съездида иштирок этиш бахтига мушарраф бўлди. Ленин гвардиясининг ветерани СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб Москвада ўтказилган тантаналарда ҳам қатнашди. «Юртга хизмат намунаси» сарлавҳали материалда кекса коммунист Ё. Чанишевнинг эркин ҳаёт йўли ўз ифодасини топган. Газетадан Абдулла Орипов, Ҳалима Худойбердиева, Мурод Ҳамроевларнинг шеърлари ўрин олган.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланаётган шу кунларда редакция газетанинг махсус сонини Москва — Тошкент интернационал ҳамкорлиги мавзуига бағишлаб, ибратли иш қилган.

Байроқ топширилди

Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалик министрлиги юбилей йилидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра биринчи ўринни эгаллади ҳамда маҳаллий саноат ва коммунал-маиший корхоналар ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлди. 30 декабрь куни Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова юксак мукофотни тантанали вазиятда топширди.

(ЎзТАГ).

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Республика ўрмончилари беш йилликнинг иккинчи йили плани ҳисобига саксовул экиш ишларини тугалладилар. Ўзбекистоннинг дашт ва ярим даштларидаги ўрмонлар яна 149 минг гектар кенгайтирилди. Томди, Шофиркон, Конимех, Қизилқум ўрмон хўжаликларининг меҳнаткашлари Қизилқумнинг ичкари зоналарида кўчат ўтказдилар. Баҳорда жуда катта массивларда саксовулзорлар қад кўтаради. Бу қоракўл қўйлари отарлари учун яхши яйлов ва аъло даражадаги яшил озуқадир.

Ўрмончилар келгуси йил плани ҳисобига саксовул экишга киришдилар. Қумликларда яна 155 минг гектар ўрмонзор барпо этилади.

* * *

Андижон ўрмон хўжалиги ходимлари баҳорги кўчат ўтказиш ойи топшириғини республикада биринчи бўлиб уддаладилар. Дарёларнинг соҳилларида ва тоғ олди зоналарида 260 минг туп дарахт ва бута кўчати ўтказилди. Бу планлаштирилганидан 10 минг туп кўпдир.

Хоразм ўрмончилари ҳам кўчат ўтказиш ойи топшириғини бажардилар. Қорақум даштидан ўзлаштирилган янги ерларга кўчат ўтказилди. Суғориладиган далаларнинг четларида яшил ихотазорлар, даштда янги мевали боғлар яратилди.

(ЎзТАГ).

ИСТИҚБОЛЛИ НАВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумида халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш, етиштирилаётган барча маҳсулотлар сифатини янада яхшилаш, ички резервлардан кенгроқ фойдаланиш асосий вазифаларнинг бири қилиб қўйилди. «Биз халқ хўжалигида катта-катта резервларга эгамиз, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов. — Бу резервларни фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдан, фан, техника ютуқларини ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг кўламда ва тезроқ жорий этишдан қидириб топиш лозим».

Бу борада илм аҳли, шу жумладан пахтачилик соҳасида иш олиб бораётган олимлар олдида катта вазифалар турибди. Маълумки, кейинги йилларда олти миллион тонналик хирмон республикамиз пахтакорлари учун забт этиладиган фахрли марра бўлиб қолди. Афсуски, сўнгги беш йил ичида давлатга топширилаётган пахтамизнинг биринчи ва иккинчи сортлари 70 процентдан 46 процентга пасайиб кетди. Шу боис галдаги асосий вазифа етиштирилаётган пахтамизнинг миқдорини камайтирмаган ҳолда унинг сифатини кескин яхшилашдан иборат.

Селекциячи олимлар «Пахта» комплекс программасини бажара бориб, янги ғўза навларини етиштиришда салмоқли муваффақиятларни қўлга киритдилар. Жумладан, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг бир гуруҳ олимлари жуда катта илмий изланишларни амалга оширдилар. Улар илмий ишда жуда кам қўлланиладиган методлар асосида, яъни радиоактив нурлар таъсирида олинган ғўзанинг мутант навларини ўзаро дурагайлаш ва сунъий йўл билан олинган навлар билан чатиштириш асосида, классик методларни қўлланиш билан уйғун ҳолда ҳозирги тўқимачилик саноати талабига жавоб бера оладиган, оқпалак касаллигига чидамли, тезпишар, серҳосил ғўза навларини етиштирдилар.

«АН-Самарқанд-2», «АН-Самарқанд-3», «АН-Ўзбекистон-3», «Фарҳод» ва «Оқ олтин» навлари 1980—1981 йилларда районлаштирилган бўлиб, улар юқори сифатли тола беришдан ташқари амалдаги навга нисбатан агротехника шароитига қараб, 3 процентдан то 7 процентгача кўп ҳосил бериши аниқланди. Масалан, «АН-Самарқанд-2» нави Самарқанд область Каттақўрғон районидаги «Ленинизм» совхозида, «АН-Самарқанд-3» нави эса Навоий область Хатирчи районидаги Чкалов номли уруғчилик хўжалигида ва шу районнинг «Ўзбекистон», К. Маркс номли ва Куйбишев номли колхозларида экилди ҳамда 42 центнердан то 52 центнергача ҳосил олинди. Ҳар бир хўжалик тола сифати ва ҳосилдорлиги учун гектаридан ўртача 500 сўмдан ортиқроқ қўшимча даромад қилди. Айтайлик, 3 минг гектар ерга чигит экиб, ҳосилдорликни ўртача 34—35 центнерга етказган хўжалик давлатга топширган 10 минг тонна пахтанинг 8 минг тоннасини биринчи сортларга сотса, бир хил агротехника қоидалари асосида, бир хил шароитда, сарф-харажат ҳам айнан бир хил бўлгани ҳолда фақат тола сифати учун 720 минг сўмдан то бир миллион икки юз минг сўмгача соф фойда олади. Борди-ю хўжалик ҳосилдорликни 3—4 центнерга оширса, у ҳолда гектар ҳисобига 219 сўмдан то 292 сўмгача қўшимча соф фойда олади. Бу «АН-Самарқанд-2», «АН-Самарқанд-3», «АН-Ўзбекистон-3» навларини экқан ва экмоқчи бўлган хўжаликларга тегишли. IV тип тола берадиган «175-Ф», «Фарҳод» ва «Оқ олтин» навларини экадиган хўжаликларда эса даромад икки баравар кўпаяди.

«Оқ олтин» нави асосан Сирдарё область шароитига мослашган бўлиб, шўрланган майдонларда синаб кўрилди. Унинг серҳосиллиги, вилтга чидамлилиги, тезпишарлиги ва юқори сифатли тола бериши тажрибада исботланди. Сирдарё область Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг кўпчилик бригадаларида, Оқ олтин районидаги «Фарғона» совхозида, шунингдек Андижон область Андижон районидаги Карл Маркс номли совхознинг айрим бригадаларида ҳосилдорлик 37 центнердан 46 центнергача борди.

«Фарҳод» нави эса Сурхондарё область Сариосиё районидаги «Ленинград» колхозида икки-уч йилдан бери экилади. Бу нав экилган бригадаларда ҳосилдорлик ўртача 43,5 центнерни ташкил қилди. Ўтган йили етиштирилган ҳосилнинг IV репродукциясидан олинган тола Москва область Серпухово ип-йигириш комбинатида ҳар томонлама текширилди ва ўрганилди. Унинг IV тип тола бериши аниқланди ва мутахассислар томонидан юқори баҳоланди. Нархи эса «149-Ф» нави баҳосига тенг қилиб белгиланди. Қизиғи шундаки, бу нав юқори сифатли тола беришидан ташқари, вилтга чидамли, тезпишар ва амалдаги навга нисбатан 5—7 центнер кўп ҳосил беради.

Бу навни Жиззах областида 1981 йилда районлаштиришга киришилганига қарамасдан ҳалигача бирон-бир уруғчилик хўжалиги ташкил этилмаган ва чигитини кўпайтириш учун шароит яратилмаган.

Албатта, бу ерда ўз ечимини кутаётган катта муаммолар ҳам бор. Ҳар бир область, район, колхоз ва совхозда ҳар бир регионнинг, даланинг, қартанинг ҳолати батафсил ўрганилиб, ерларни вилт билан қай даражада зарарланганлигини ҳисобга олган ҳолда, алмашлаб экишни жорий этиш билан бир қаторда касалликларга чидамли, серҳосил, тезпишар ва юқори сифатли тола берадиган навлар кўпайтирилиб, уруғчилик иши намунали йўлга қўйилса айни муддао бўларди. Аммо айрим хўжалик раҳбарлари янги ғўза навларини фақат вилт билан кучли зарарланган пайкалларга экадилар. Шунда янги нав вилтга бир оз чалинса борми, бу ҳам касалланар экан деб нотўғри хулоса чиқариб ундан воз кечадилар. Бундай қилиш мутлақо нотўғри. Биринчидан, янги нав бирдан яратилмайди. Селекциячилар камида 10—12 йил тинимсиз изланиш олиб бориши керак. Иккинчидан, ҳар қандай тирик организм вилтга ёки бошқа касалликка қанчалик чидамли бўлмасин, барибир уни ҳам вақт ўтиши билан касаллик енгади. Масалан, машҳур «Тошкент» навлари билан ҳам шундай бўлди.

Ҳозирги яратилаётган барча навлар вилт замбуруғига анча чидамли. Шунинг учун ҳар бир мутахассис, ҳар бир агроном, ҳар бир хўжалик раҳбари ўз хўжалигидаги барча майдонларда табақалаштирилган ҳолда алмашлаб экишни йўлга қўйиши керак. Бу ишлар айни чоғда тупроқни муҳофаза этишнинг самарали воситаси ҳамдир. Она заминни тоза ва соғлом ҳолда сақласак, биз Ватан олдидаги, келгуси авлод олдидаги шарафли бурчимизни тўла оқлаган бўламиз.

О. ЖАЛИЛОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар экспериментал биологияси институти директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«САНЪАТКОР МАСЪУЛИЯТИ»

Газетамизнинг 1982 йил 4 ноябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада намойиш этилаётган айрим операларда ёрқин ва изчил мусиқий характерлар етишмаётганлиги, опера жанри вокалга асосланмаганлиги, авторлар томонидан яхши эътироф этилмаётганлиги, ҳатто айрим ҳолларда у бутунлай унутиб юборилаётганлиги, шунингдек, баъзи замонавий қўшиқларимизнинг бадиий савияси қашшоқ, образлар доираси тор бўлиб қолаётганлиги, «саёқ» ашулачилар ижро этаётган енгил-елпи қўшиқлар текстини шоирликка даъвогар айрим шоирлар ўйламай-нетмай ёзиб беришаётгани сингари қимматли фикр-мулоҳазалар билдирилиб, бу борадаги муаммоларни ҳал этишга жамоатчилик диққат-эътибори жалб этилган эди.

Редакция ушбу мақола юзасидан **ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИ**дан қуйидаги мазмунда жавоб олди:

— Министрлик коллегияси С. Ярашевнинг «Санъаткор масъулияти» сарлавҳали мақоласини кўриб чиқди. Коллегия томонидан қабул қилинган қарорда айтилади: мақолада А. Навоий номли опера ва балет театри репертуаридаги камчиликлар тўғри кўрсатилган, маълум даражада ўзбек авторларининг опера ва балетларини саҳналаштиришга нисбатан эътибор бўшашган. Шунингдек замонавий мавзуда спектакллар яратиш бўйича етарли равишда фаол иш олиб борилмаган. Мақолада қўшиқчилик ижодини тарғиб-ташвиқ қилишни яхшилаш, юқори бадиий савияли қўшиқлар яратиш, филармония коллективларининг ижрочилигини ошириш масалалари тўғри кўтарилган.

Министрлик коллегияси қарорига кўра, мақолада кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш ва уларнинг ижроси устидан назорат ўрнатиш юзасидан аниқ чора-тадбирлар тасдиқланди.

БЕОЗОР

ҲИКОЯ

Нурали ҚОБУЛ.

Эсимни танигунимга қадар нима номаъқулчилик қилган бўлсам, икки ҳолатда содир бўлган. Қўпинча унинг бировдан кўриб тақлид қилганини ёки [illegible] ўйлаб топганини. Хўжаётим маҳалласидаги [illegible] Булунғурдаги [illegible] бориб, қаердандир ўқ-ёй олиб келди-ю, энам айтганидек, бутун қишлоқнинг болаларини «Амир Темурнинг лашкарлари»га айлантириб қўйди.

Болалар дуч келган дарахтнинг шохини синдириб, ўқ-ёй ясашарди. Ҳар йили Каттасойда селдан сўнг [illegible] дубулға, совут парчалари, қалқон, найза учлари ва синиқ қилич [illegible] қидиришарди. [illegible]

[illegible]

рични галда мени лашкарлашга олади. [illegible]

[illegible]

шим керак. Мерганлигимга уларнинг ҳам оғзи очилиб қолади.

Энам Хумор холаникига бешик тўйига кетган. Отам подақайтар маҳали ишдан қайтади. Унгача яна бирорта отсаммикан? Бироқ, энди ҳаяжондан қўлларим қалтираб, ўқларим мутлақо бошқа ёққа қараб кетарди. Бўлди, бугунча етар, деб ўйладим ўзимча. Энам билан отам қайтгунларига қадар отган чумчуғимни болаларга кўрсатиб келаман. Болаларни қаердан топсам экан? Улар кечга яқин салқин тушгач ўйнагани чиқишади. Унгача чидаб бўладими? Уйларига бораман.

Дастлаб Пардавойларникига бордим. Отасига (отаси тоғда қўй боқарди) нон олиб кетган экан.

— Белингдаги осиғлиқ нарса нима? — сўради онаси Ойгилос янга тикиб ўтирган ишини ёнига қўйиб.

— Чумчуқ! Уриб олдим, — дедим худди ҳар доим отиб юргандек.

— Шу бўйнингга осиб юрган таёғинг билан-а?

— Таёқ эмас, ўқ-ёй, — дедим жиддий.

— Боплабсан! Бу отинг ўчгур чумчуқларга қолса боғдаги узумни бир кунда еб тугатишади. Уларга ҳайҳайлайвериб томоғинг битиб кетади. Мана шу куннинг иссиғида ҳам ана шуларнинг дастидан узум қўриб ўтирибман. Челакни даранглатиб мен чарчайманки, бу отинг ўчгурлар чарчамайди. Жўранг ҳам ҳадемай келиб қолар... Ҳой, бола, шошма, менинг товуғимни ҳам сен отган бўлмагин тағин. Иссиқда яраси қуртлаб, катакдан чиқолмай ётибди...

— Мен отганим йўқ, — дедим кўзимни лўқ қилиб.

— Сен отгансан, сендан бошқа ҳеч ким отмаган, — пўписа қилди Ойгилос янга.

— Ҳамма болаларда ўқ-ёй бор. Отсам, отдим деб айтаман-қўяман, — ғўлдирадим тилим зўрға айланиб.

Сирим фош бўлмасдан кўчага чиқдим. Аксига олиб кўчада ҳеч ким кўринмас, менинг қандай қилиб чумчуқни уриб олганимни ҳеч ким сўраб-суриштирмасди.

Иссиқ тупроқ оёғимни ёқимли қитиқлар, ёқимли тафт аъзойи баданимга ёйиларди. Бозорвойни суриштириш учун уларникига бурилдим. Отаси лой қораётган экан.

— Ҳа, нима қилиб санқиб юрибсан? — деди менга ўшқириб салом бериб улгурмасимдан.

— Бозорвойда ишим бор эди, — дедим нафасим бўғзимга тиқилиб.

— Бозорвойда ишим бор эмиш! Нима ишинг бор Бозорвойда? У сенга ўхшаган дайди эмас! Билдингми? Куннинг шундай иссиғида кўча чангитиб, тезак босиб юрмайди! Тағин қилиб юрган ишини қара! Ҳе, сўппаймай кет! Сенлар ўзи бировга озор бермасдан юролмайсанлар! Сени ота-бобонг жоҳил ўтган! Бор, жўна! Бозорвой ухлаяпти! Сенга қолса, униям ўзингга ўхшаган дайди қиласан! Яхшига ипак, ёмонга тикач илашгандек осиб юрган нарсасини қара!...

Унинг сўнгги сўзларини эшитмадим. Анча узоқлашганимда ҳам у алланималар деб мени койирди. Аввалига роса аччиғим чиқди. Боплаб бир ўққа тутмоқчи ҳам бўлдим. Лекин, рост гап, қўрқдим. Жаҳли тез одам. Энамнинг айтишларича, ўзи билан ўзи уришиб юраркан.

Нима қилишни билмай, Нозик момонинг ўриклари соя ташлаган, арава изидан ариқ ҳосил бўлган кўчанинг ўртасидан юриб борардим. Кўча бошида ўзига ярашмаган сап-сариқ мўйловларини доимо силаб гапирадиган Шодмонқул аравакашнинг отларни терғагани ва анчадан буён мой тегмаган арава ўқларининг киши ғашини келтирувчи ғичирлаши эшитилди. Орасира қамчи ҳам чийиллар-ди. Шодмонқул аравакаш бўлим фермасининг сутини район марказидаги деворларини ёғ ва қурум босиб кетган мойпунктга ташийди. У атиги бир неча чақирим келадиган марказга кунига бор-йўғи икки марта қатнасаям, дунёнинг ишини дўндиргандек ҳаммадан нолиб, фиғони фалакка чиқиб юради. Бўш сут идишларининг даранглаганини босиб, унинг заҳарханда овози эшитилди:

— Кимсан? Нима қилиб турибсан йўлда? Ёки қамчи егинг келдими? — ўтирган жойида бўйнини чўзиб ўшқирарди у.

Аравага йўл бўшатиш учун ўзимни ўрик шохлари панасига олдим. Тўғримга келганда Шодмонқул аравасини тўхтатди.

— Кимсан? — деди у янада баланд овозда энгашиб.

— Ме-сн! — жавоб қилдим овозим ярим-ёрти чиқиб.

— Нима қилиб турибсан бу ерда? Шу бечора кампирнинг ўригини бир ёқлик қилмагунча тинчимайсанлар шекилли? Инсофини ютган болалар! Ия! Берироқ кел! Нега ҳамма ёғинг қон? Биров урдими? Тавба! Нималарни осиб олгансан? Белингда осиғлик турган нарса нима?

— Чумчуқ.

— Қанақа чумчуқ?

— Чумчуққа ўхшаган чумчуқ-да.

— Нимага уни осиб олгансан?

— Отдим. Сўнгра осиб олдим.

— Тавба! Шуни айтадилар-да, ёмоннинг бир қилиғи ортиқ деб. Хўп, отишга отибсан. Қулоғинггача қонга беланиб, белингга осиб олганинг нимаси? Ўзи ваҳшийлик сенларнинг қонларингда бор экан. Амакинг Абдурасул миқти бурноғи йил опамнинг итини отиб ташлаган эди. Сен бўлсанг...

— Итингиз мактаб болаларини қопгандан кейин отади-да.

— Ие, мишиғи оққан тирранча-ей. Зарғалдоқдек бўлиб балодек гап ҳам қайтаради. Ит бўлгандан кейин қопади-да. Бўлмаса, унинг итлиги қоладими. Қопганга отаверса бутун Усматнинг итларини пулемёт билан қириб ташлаш керак бўлади. Берлинда тўда-тўда ўргатилган итларни автомат билан қириб ташлатганман. Эҳ-ҳе, биз қилган ишларни айтаверсам, достон бўлади, — энтикди Шодмонқул.

— Шаҳарнинг итлари ҳамма гапга тушунади. Ҳатто уй ишлариниям бажаришаркан.

— Ҳе-ҳе, худди кўргандек гапиради. Муштдек бўлиб, сен қаердан биласан? Шаҳарда бола ўрнига ит боқадиганлар ҳам йўқ эмас. Бола безори бўлиб чиқса бошига бало. Ҳар ҳолда, ит қутурса, тинчитиш осон. Худо-безори фарзанд эса, ота билан онани кунидан бурун адойи тамом қилади. Билдингми? Отам ферма мудири деб сен ҳам давлатнинг чумчуқларини отаверма.

— Чумчуқлар давлатники эмас.

— Қаердан биласан давлатникими, йўқми? Ёки бирор жойда ёзиб қўйилганми?

— Ҳеч қаерда ёзиб қўйилгани йўқ. Лекин давлатники эмаслигини ҳамма билади.

— Хўп, яхши, бўпти. Давлатники бўлмаса, худонинг бир паррандаси. Дўзахда сени ҳам худди шу чумчуқдек дарахт шохига қўндириб қўйиб, ўқ-ёй билан отишади. Ана шунда биласан бу қушлар кимники эканлигини. Отангга айтиб бермасам сен болани...

Аравага қўшилган тўриқ тезроқ манзилга етиш истагида ўқрайиб депсинади. Менинг ҳам тезроқ кетгим келарди. Гапидан адашган Шодмонқул хайр-маъзурни ҳам насия қилиб, отининг жиловини силкиди. Арава қовурғалари қисирлаган бемордек ўрнидан қўзғалди.

Беихтиёр эрта пишган чилги узумини қўриқлаб ўтирган Нозик момонинг олдига қараб юрдим. Белимга осилган чумчуқни кўриб, Нозик момонинг капалаги учиб кетди.

— Вой, ўлмаса-а-а-м! Бу нима қилғилик? Бечора жониворни шу аҳволга солишга қандай юрагинг чидади? Ким айтади сени чумолига озор бермайдиган Шаҳзода момонинг невараси деб? Уволидан қўрқмадингми?

Нозик момонинг устма-уст саволларидан довдираб қолдим. Ажинли қиёфаси ачиниш ҳиссидан ғоят мунгли ва аламли кўринарди. Ғалати бўлиб кетдим. Белимда бир сиқим пардек чумчуқ эмас, бир ботмон тош осилгандек эди.

— Ҳамма болалар отувди, мен ҳам отдим, — дедим тилимга бошқа сўз келмай.

— Болалар ўзини жардан ташласа, сен ҳам ташлайверасанми? Ундан ташқари, ҳар қандай жонзодни, хоҳ одам бўлсин, хоҳ чумоли бўлсин, ўлгандан сўнг оёқ ости қилмайдилар. Хоки туроб бўлган жонни толташ яхшиликка олиб бормайди. Сенинг эс-ҳушинг бутун боласан. Ҳалидан бунчалик бағри тош бўлма. Тирик жонга озор берган одамнинг у дунё-бу дунёси обод бўлмайди...

Ўзимга нисбатан вужудимда пайдо бўлган нафратдан ғижиниб, тезроқ Нозик момонинг кўзидан ғойиб бўлгим келарди. У кишининг сўнгги сўзларини эшитмадим. Бошимни қуйи эгганча Норқора тепалигига қараб юрдим. Ичимдан тўлиб-тошиб келаётган аламдам ўкириб йиғлагим келар, келиб-келиб шу муштдан ҳам кичик чумчуққа кучим етганлигидан виждоним қийналарди...

Чумчуқни каттакон наъматакнинг остидан чуқур қазиб кўмдим. Қабр бошида узоқ ўтирдим. Эртаси куни эса сойдан ялпоқ бир тошни топдим-да, унга мих билан ўйиб ёздим: «Бу ерга чумчуқ кўмилган».

Шундан сўнг бирорта жониворга озор берганим йўқ. Кеча дон ташиб кетаётган чумолини босиб қўймай деб оёғим қайрилиб кетди. Қалтис егандир деб, уйимиздагилардан яширдим. Бироқ, бўғимим чиққан экан, таранг шишиб кетди. Энам пайқаб қолдилар.

Табиб Тиловберди бобоникига кетяпмиз. Энам мени эшакка миндириб, етаклаб олганлар. Тоғ ўнгирида бир отлиқ кўринди. Аллақандай нохуш қўшиқни хиргойи қилиб келаётган бу киши Ғойиб овчи эди. Оёғидан бир даста қилиб боғланиб, отнинг ёнига осиб қўйилган какликларнинг сўйилган бошлари шалвираб келарди.

— У ҳиргойи қилиб туриб, одам ўлдиришдан ҳам қайтмайди, — деди энам ўксик овозда.

Биз миқ этмай гуноҳкор кишилардек тош йўлдан ўрлаб борардик. Ов гаштидан маст Ғойиб овчи эса хиргойи қилганча қишлоқ томон кетарди...

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

БАХТ

ЧЎЛҚУВАР ҲАМКИШЛОҚЛАРИМГА

Бахт ҳақида муқоясада
Ҳар кимнинг ўз фикри,
ўйи бор.
Лапас Икромовнинг
ғояси:
«Бахтнинг эни бордир,
бўйи бор».

Тафаккурга қўйиб у белги
Чиқараркан илк бора
савод,
Бахт бўйи деб қаламни
билди,
Эни бўлиб туюлди давот.

У улғайгач отланди чўлга,
Яшилланди сариқ чўл
рўйи:
— Бахтнинг эни —
пахтазор дала,
Оппоқ ғўза — бўлди
бахт бўйи.

Бу кун олча каби
гуллади бағир,
Бу кун у ҳам уста
деҳқондир.
Бахтнинг эни —
тупроққа меҳр,
Бахтнинг бўйи —
Ўзбекистондир.

Саъдулла ҲАКИМ.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Иттифоқдош республикалар Марказий статистика бошқармаларининг хабар қилишича, Белоруссия, Грузия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Арманистон ва Туркманистон саноат ходимлари маҳсулот реализация қилиш ва кўпгина энг муҳим буюмлар турларини ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар.

(ТАСС).

«КОСМОС-1427» ПАРВОЗДА

1982 йилнинг 29 декабрида Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-1427» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ этишни давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишламоқда. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС)

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

КАТТА ВОҚЕА

БУДАПЕШТ, 30 декабрь. (ТАСС). СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб бу ерда тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Президиуми Раиси П. Лошонци йиғилиш аҳлини табриклаб нутқ сўзлади.

ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, ВХР Министрлар Совети Раиси Д. Лазар йиғилишда сўзга чиқиб, СССРнинг ташкил этилиши оламшумул-тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлганлигини таъкидлади.

ТАРИХИЙ ЮБИЛЕЙ

СОФИЯ. Бу ерда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди. Мажлисда БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР Давлат Кенгаши Раиси Т. Живков, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, БХР Министрлар Совети Раиси Г. Филипов, республиканинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари иштирок этдилар. БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, БХР Халқ мажлиси Раиси С. Тодоров доклад қилди.

Советлар мамлакати жаҳон социализм системасининг пайдо бўлиши ва ривожланишига ҳал қилувчи ҳисса қўшди, деб таъкидлади С. Тодоров.

МУСТАҲКАМ ТАЯНЧ

ХАНОЙ. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб Ханойда тантанали мажлис бўлиб ўтди. Мажлисда Вьетнам Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат кенгаши Раиси Чионг Тинь, ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, ВСР Министрлар Советининг Раиси Фам Ван Донг, республиканинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари иштирок этишди.

Фам Ван Донг мажлисни очиб, инсоният тарихида биринчи кўп миллатли социалистик давлат — СССРнинг ташкил этилганлиги жуда муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

ТИНЧЛИККА, КЕСКИНЛИК ЮМШАТИЛИШИГА САДОҚАТ

ДЕҲЛИ. 1982 йил Ҳиндистон — Совет муносабатлари тарихида муҳим босқич бўлди. ПТИ ахборот агентлиги йилнинг якунлари тўғрисидаги шарҳида шундай хулоса чиқаради. И. Гандининг Москвага қилган визити ва олий даражадаги Совет — Ҳиндистон музокаралари энг муҳим воқеалардан биридир, деб ёзади ПТИ агентлиги.

Агентлик СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартнома жуда катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтади. (ТАСС).

1982 ЙИЛ ВА ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ХАЛҚЛАР ТИНЧЛИГИНИНГ БУЮК ТАЯНЧИ

● СССРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ — ХАЛҚЛАР БАЙРАМИ. ● ҚУРОЛСИЗЛАНИШ — ЗАМОН ТАЛАБИ. ● ВАШИНГТОННИНГ ҚАЛТИС СИЁСАТИ. ● ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШ — ИНСОНИЯТ БУРЧИ

1982 ЙИЛНИНГ ҳам саноқли соатлари қолди. XX асрнинг яна бир йили тарих саҳифаларига айланиб қолмоқда. Ҳам инсоният, ҳам ҳар бир киши ҳаётида ўчмас из қолдириб кетаётган 1982 йил жуда кўп воқеаларнинг гувоҳи бўлди. У, аввало, тарих солномаларига улуғ социалистик мамлакат — Совет Иттифоқининг 60 йиллиги бўлиб ёзилди. Советлар мамлакатининг шонли тўйи ер куррасининг ҳамма нуқталарида шундай кенг нишонландики, бу жаҳон халқларининг Ленин Ватанига ва унинг қаҳрамон халқига, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга ўзининг бебаҳо ҳиссасини қўшиб келаётган КПСС ва Совет ҳукуматига билдирган чексиз эътибори ва катта ҳурматларидир.

Мана 60 йилдирки, Советлар мамлакати инсоният олдидаги интернационалистик бурчини шараф билан бажариб келмоқда. Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги миллион-миллион софдил кишилар Совет Иттифоқи тимсолида ўзларининг қардошларини, энг оғир кунларида ишончли ва ҳамдард буюк таянчларини кўрмоқдалар. Биринчи социалистик давлат — СССРнинг яшаб турганлиги, унинг сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий қудратининг тинмай камол топаётганлиги бутун дунёда капитал зулмига қарши синфий жанглар олиб бораётганларга, миллий, сиёсий ва иқтисодий мустақиллик учун шиддатли кураш олиб бораётганларга янги куч, янги мадад бахш этмоқда.

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ шу куннинг кечиктириб бўлмайдиган адолатли талабидир. Тинчликни сақлаб қолиш учун, аввало, ядро қуроллари билан қуролланишга чек қўйиш ва қуролсизланиш лозимдир. Ҳозир милитаризм беқиёс авж олдирилмоқда. Планетамиз янги-янги қирғин қуролларига тўлиб кетган. Жаҳон мамлакатларининг йиллик ҳарбий харажатлари 650 миллиард долларни ташкил қилмоқда. Бугун ядро қуроллари арсеналида 15 минг мегатонна қувватга эга 60 минг дона ядро қуроли тўпланган бўлиб, уларнинг кучи планетамиз аҳолисини бир эмас, 50 маротаба йўқ қилиб юборишга етади. Ер юзидаги ҳар бир кишига 3,5 тонна тротил кучга эга бўлган ядро қуроли тўпланиб қолган. Ҳозир планетамизнинг ҳар 100.000 аҳолисига 556 солдат ва атиги 85 врач тўғри келмоқда. Фақат иккинчи жаҳон урушидан сўнг империализм олиб борган кичик уруш ва ҳарбий иғвогарликлар чоғида 10 миллиондан зиёдроқ киши ҳалок бўлди. Бугун планетамизда 800 миллион киши саводсиз. 1 миллиард аҳоли медицина ёрдамига муҳтож. Ана шундай шароитда ҳарбий харажатларни беқиёс ошира бориш — инсоният олдида унга қарши жиноятдир, албатта.

Совет Иттифоқи, қардош социалистик мамлакатлар ялпи қуролсизланишни тезроқ амалга ошириш учун анча йиллардан бери астойдил ҳаракат қилиб келмоқдалар. Уларнинг тутган бу йўли ва сиёсати 1982 йилда ҳам изчиллик билан амалга оширилди. Жумладан, Совет Иттифоқи БМТ Бош Ассамблеясининг XXXVII сессиясида, Вена, Мадрид ва Женевадаги учрашувлар чоғида қуролсизланишни амалга оширишга ва тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган қатор конкрет таклифлар билан чиқди. Совет ҳукумати ВЛКСМнинг XIX, касаба союзларининг VII съездларида, Тошкент ва Бокудаги тантаналар чоғида ўзининг янги тинчлик ташаббусларини жаҳонга маълум қилди. 1982 йилнинг ўзида эса Совет Иттифоқи ўз зиммасига биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик мажбуриятини олди. Ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатлар ҳам ана шу йўлни танлаб олмоқлари лозим. Халқларнинг қонуний талаби мана шу!

Лекин тинчлик ва хавфсизлик душманлари 1982 йилда ҳам бутунлай бошқача йўл — ҳарбий васвасани авж олдириш, турли халқлар ва мамлакатларга қарши ҳар хил иғвогарликлар уюштириш йўлини тутдилар. Империализм халқларнинг тақдири билан масъулиятсизларча ўйнашишда давом этмоқда. Жумладан, империализм 1982 йилда навбатдаги жиноятга қўл урди: 6 июнь куни Исроил босқинчилари Ливанга бостириб кирдилар. Тель-авивлик жаллодлар ўн минглаб Фаластин ва Ливан халқларининг қонини дарё қилиб оқиздилар.

Сўзсиз, АҚШ ҳомийлигида қилинган бу жиноятни жаҳон жамоатчилиги кескин қоралаб чиқди. 1982 йилнинг 29 ноябрида БМТ ва Жаҳон Тинчлик Кенгашининг қарорига биноан бутун дунёда Фаластин халқи билан Халқаро бирдамлик куни ўтказилди.

Совет Иттифоқининг Яқин Шарқ масаласида тутган ва тутаётган йўли аниқ ва равшан: у неоколониализмга қарши кураш олиб бораётган араб халқларининг адолатли ва ҳақ ишнни қувватлаб келди ва бундан кейин ҳам қувватлай беради. Буни Вашингтондагилар ҳам, Тель-Авивдагилар ҳам яхши билишлари лозим!

РЕЙГАН МАЪМУРИЯТИНИНГ ҳокимият тепасига келганига икки йил тўлди. Оқ уйнинг 1982 йилги бутун фаолияти шуни кўрсатиб бердики, АҚШнинг қирқинчи президенти тинчлик ва инсоният манфаатлари йўлида бирор хайрли иш қилмади. Мамлакатнинг ҳақиқий ҳокими бўлиб ҳарбий-саноат комплекси майдонга чиқмоқда. Милитаризмни авж олдириш, социализм мамлакатларига қарши «салб юриши»ни кучайтириш, «МХ» ракеталарини қуриш ва Европада 600 Америка ракеталарини тезроқ жойлаштириш орқали Совет Иттифоқи устидан ҳарбий устунликни қўлга киритиш Вашингтон раҳбар доираларининг асосий мақсади бўлиб қолмоқда. Куба ва Никарагуага қарши иғвогарликлар уюштириш, Сальвадор, Гватемала ва бошқа мамлакатлар халқларининг миллий-озодлик ҳаракатларини бостириш ва унга ҳалақит беришга уриниш ишларига ҳам Оқ уй бош-қош бўлмоқда.

Мамлакатда 12 миллион ишсизлар азобланаётган бир пайтда, ҳарбий бюджет тобора кўпайиб бормоқда. Масалан, АҚШ ҳарбий бюджети 1981 йилда 180 миллиард доллар бўлган бўлса, бу рақам 1982 йилда 226 миллиард долларни ташкил қилди. Бюджетнинг социал мақсадларга ажратилаётган қисми тобора қисқариб бормоқда. Ҳақиқатан ҳам Америка газеталари тўғри ёзганларидек, президент Рейган камбағалчиликка қарши курашни камбағалларга қарши курашга айлантириб юборди.

Сўзсиз, буларнинг ҳаммаси АҚШ маъмуриятининг обрўси мамлакатнинг ичкарисида ҳам, унинг ташқарисида ҳам тушиб кетишига олиб келди.

* * *

ОНА ТАБИАТ кишилик ҳаётини миллиард йиллар давомида яратди. Инсоният ва унинг маданиятини умуман йўқ қилиб юбориш учун эса бугун бир неча ўн минутлар кифоя, холос. Ана шу боисдан ҳам халқлар бугун ҳар қачонгидан ҳам ниҳоятда ҳушёр бўлмоқлари ва уруш доираларининг ҳар бир хатарли қадамини кечиктирмай фош қилиб туришлари лозим!

Инсониятнинг энг катта бойлиги ва [illegible] бахти — тинчлигидир. [illegible] ниятли кучлар режалаштираётган ядро портлашлари, оддий ва ядро урушлари йўлини тўсмоқ шу куннинг энг муҳим вазифасидир. Барча халқлар, ҳукуматлар ва софдил кишиларнинг куч ҳамда ғайратлари, бутун фаолиятлари ана шу олижаноб вазифани адо этишга қаратилмоғи ва бағишланмоғи лозим.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг жаҳон парламентлари, ҳукуматлари, сиёсий партиялари ва халқларига Мурожаатномасида таъкидланганидек, эндиликда дунёдаги барча давлатлар зиммасидаги тарихий масъулият, ҳозирги кун ва келажак учун масъулият жуда катта.

Совет Иттифоқи ана шу курашнинг доимо олдинги сафларида бормоқда. «Биз, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов СССРнинг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда қилган докладида, — Ер юзидаги барча халқларнинг ўзаро манфаати ва бутун инсониятнинг фаровонлиги йўлида ҳамма халқларнинг зўравонликдан ва ўзгаларнинг ишларига аралашишдан холи бўлган кенг, самарали ҳамкорлиги тарафдоримиз. Совет Иттифоқи ҳозирги ва келажак авлодларнинг осойишта тинч истиқболини таъминлаш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилаверади. Бу — партиямизнинг мақсадидир, биз шу мақсаддан чекинмаймиз».

XX асрнинг 80-йиллари тарих саҳифаларига тинчлик ва ҳамкорлик, осойишталик ва хавфсизлик йиллари бўлиб ёзилсин! Янги, 1983 йил инсоният учун ана шу тинчлик йилларидан бири бўлсин!

Талъат СОЛИЕВ,
Файзи ШОҲИСМОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг халқаро шарҳловчилари.

АҚШ маъмурларининг рағбатлантиришлари билан Исроилнинг Ливандаги босқинчилик ҳаракатлари халқаро принципларга зиддир. (Газетадан).

Оқ уйнинг Ливандаги қора ишлари.

Рассом Б. Жуков.

ТУҲМАТ ДАЪВОЛАРГА ЗАРБА

КОБУЛ, 30 декабрь. (ТАСС). Бахтар агентлиги Афғонистон Демократик Республикаси ҳукуматининг баёнотини тарқатди.

Яқинда АҚШ президенти ўз маъмуриятининг АДРга қарши разил урушни давом эттиравеpишини ошкора маълум қилди, дейилади баёнотда. Оқ уйнинг хўжайини сотқин контрреволюцион газандаларга — империализм малайларига мурожаат этиб, уларга саxийлик билан ёрдам беришни давом эттиришга ваъда қилди. Гўё Совет Иттифоқи Афғонистонда химиявий қурол ишлатди, деган бўҳтон-даъволарни мўътабар халқаро ташкилотлар текшириб рад қилганлигига қарамай, АҚШ президенти шу даъволарни яна такрорлаб, жаҳон афкор оммасини чалғитишга андишасизларча уринмоқда. Бу нарса айни Қўшма Штатлар химия ва бактериология қуроли ишлаб чиқаришни кенгайтириб ва бу қуролни тобора кўпроқ ғамлаб олиб, аксилинқилобчи сотқин тўдаларга етказиб бераётганлиги, мазкур тўдалар эса бу қуролни Афғонистоннинг граждан аҳолисига қарши ишлатаётганлиги фактини яшириш йўлидаги бир уринишдир.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

БЕНАСИБ КИШИЛАР

«Вашингтон пост» газетаси яқинда ўзининг навбатдаги редакцион мақоласини «Американинг бенасиб кишилари» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Газета бундай деб ёзади: «Ҳар куни Америкада минг-минглаб кишилар иш, озиқ-овқат ва бошпана қидириб ўз жонажон шаҳарларини ташлаб кетишга мажбур бўлмоқдалар. Уларнинг ишсизлик учун оладиган нафақалари ва жамғарган ҳамма пуллари аллақачон тугаб бўлган. Бу бахтсиз кишилар ўзлари яшаб турган уйларидан ҳайдаб чиқарилганлар. Энди улар ташлаб кетилган автомобилларда, чодирларда ёки картондан ясалган кулбаларда яшамоқдалар».

«Кўчаларга ҳайдаб чиқарилган ишсизлар қанча эканлигини ҳисоблаб чиқишнинг иложи йўқ» — деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси. «Бироқ бундай кишилар жуда ҳам кўп ва уларнинг сони ортиб бораётганлигини кўрсатувчи далиллар ҳам оз эмас. Мамлакатимизда ҳар куни тобора кўплаб киши шундай аянчли ҳаёт кечиришга мажбур бўлаётганлигидан ор қиласан, киши».

НОХУШ ТАХМИНЛАР

Италия экономикаси шу кунларда оғир даврларни ўз бошидан кечирмоқда. Мамлакат саноат конфедерациясининг талабига биноан ўтказилган тадқиқот авторлари шундай хулосага келдилар. Тўлов баланси камоматининг тобора ошаётганлиги, деб таъкидланади ҳужжатда, — мамлакат бошидан кечираётган иқтисодий тангликнинг асосий белгиларидан биридир. Кириб келаётган янги йилда тўлов балансининг камомати 6.000 миллиард лирага етиши кутилмоқда. Келгуси йилда ишсизлик 1,2 процент кўпаяди. Ташқи савдо балансининг камомати эса олдинги йилга нисбатан анча ошади.

ИНҚИРОЗ БАЛОСИ

Тугаётган йил Испанияда ишсизлар сонининг янада кўпайиши билан нишонланмоқда. Мамлакатда ортиқча кишилар армияси 11 процентдан зиёд кўпайиб, ҳозирги вақтда 2.063.878 кишини ташкил этади. Расмий маълумотларга кўра, мамлакатнинг саноат жиҳатидан бир мунча ривожланган областларидан бири бўлган Каталониянинг ўзидагина ишсизлар 14 процент кўпайган.

АХБОРОТ

НАМАНГАН

ҲАВО ДАРВОЗАСИ

Наманган шаҳри Фарғона водийсининг марказида жойлашган. Яқин келажакда водий Иттифоқимизнинг марказий шаҳарлари, Узоқ Шарқ, Сибирь ўлкалари билан боғловчи дарвоза бўлиб қолиши [illegible] бу ерда барча қулайликларга эга бўлган 200 йўловчига мўлжалланган аэровокзал биноси қурилиб фойдаланишга топширилган эди. Шу йил бошидан учиш-қўниш майдончасини реконструкция қилишга киришилди. [illegible] Сибирь ва Узоқ Шарқдаги дўстларимиз дастурхонига етказиб бериладиган бўлади.

БАЛИҚДАН ТАОМЛАР

Наманган умумий овқатланиш трестида область марказидаги ресторан, ошхона ва кафелар учун балиқлардан ҳар хил таомлар тайёрлаб берувчи марказлашган цех очилди. [illegible] Кунига эса 500—600 килограммгача балиқ [illegible] Уйчи кўчасидаги 150 ўринга мўлжалланган [illegible] балиқ маҳсулотларидан кенг ассортиментда таомлар пиширилади.

ЧЕТ ЭЛЛИК БУЮРТМАЧИЛАРГА

Ингичка толали пахтани қайта ишловчи Чортоқ пахта тозалаш заводи яқинда Германия Демократик Республикасига навбатдаги маҳсулотни жўнатди. Юбилей йилининг ўзидагина Югославия, ГДР ва Вьетнам Социалистик Республикаси тўқимачилик корхоналарига 350 тонна пахта юборилади. [illegible] 250 тонна маҳсулот жўнатилади.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

«СЕМУРҒ» — БОЛГАР САҲНАСИДА

Болгарияда чиқадиган газеталар Габрово қўғирчоқ театри «Семург» ўзбек халқ эртагини саҳнага қўйганлиги тўғрисидаги [illegible] Николай Коленнинг [illegible]

Болгариядаги «Семург»нинг саҳнага қўйилиши [illegible] (ЎзТАГ).

СПОРТ

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

● ВОЛЕЙБОЛ. Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида эркаклар олий лига командалари ўртасида ўтказилган мамлакат чемпионатининг дастлабки тур ўйинлари якунланди. Тошкентнинг «Динамо» командаси волейболчилар учрашувларини кўтаринки руҳда ўтказа олмади. Вакилларимиз фақат Олмаотанинг «Дорожник» коллективидан [3:2] устун келиб, қолган учрашувларда мағлубиятга учради. [illegible] фойдасига [3:1] [illegible] ЦСКА командаси 5 та очко билан биринчи ўринни эгаллади.

● ХОККЕЙ. «Бинокор» командаси хоккейчилари Қозон шаҳрининг Урицкий номли спорт клубини қабул қилиб, [illegible] 36 тага етказдилар. Учрашувларда 4:5 ва 9:5 ҳисоблари қайд этилди.

● БАСКЕТБОЛ. Куйбишевда эркаклар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг 9—12 ўринлари учун ўтказилган сўнгги тур ўйинлари тугади. Тошкентнинг «Университет» командаси учрашувларни муваффақиятли ўтказиб, 26 очко билан пешқадам бўлди. Вильнюснинг «Статиба» коллективи 25 очко тўплади

Янги йил оқшомида Ўзбекистон телевидениеси телетомошабинларга юбилей йилида республикамизда [illegible] «Голубой огонёк» [illegible] 1. Ўзбекистон телевидениеси [illegible] «Мақом» ансамбли хонандалари Маҳбуба Ҳасанова ва Матлуба Халилова. 3. Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокиров [Ўртада] «Ялла» вокал-чолғу ансамбли жўрлигида куйламоқда.

А. Рисқиев (ЎзТАГ фотолари).

Санъаткорлар ҳақида ҳикоялар

ИЖОД ДОВОНЛАРИ

Фарғона — истеъдодларга бой водий. Биргина М. Горький номидаги область музикали драма ва комедия театрида донгдор ва севимли ўнлаб санъаткорлар бор. Улар сидқидилдан халқимизга хизмат қилиб келмоқда. Ана шундай санъаткорлардан бири Ўзбекистон ССР халқ артисти Жалолиддин Охуновдир.

Жалолиддинда санъатга ҳавас жуда эрта уйғонди. У санъат даргоҳига илк қадам қўйганида 14 ёшда эди. Уни театрнинг ўша пайтдаги бош режиссёри Сулаймон Қосимов қучоқ очиб кутиб олди: тажрибали санъаткорлар Мамадали Ҳайдаров, Зуннун Мадалиев, Мамадали Дадажоновлардан у санъат ва маҳорат сирларини ўрганди. Жалолиддин ашула айтиш услубини, актёрлик маҳоратини пухта ўзлаштирди ва «Ерилтош», «Лайли ва Мажнун», «Ҳаёт қўшиғи», «Ғунчалар» спектаклларида эпизодик ролларни ижро этиш билан санъат оламига йўл олди. У театр бағрида ўсди, вояга етди. Санъат сеҳри, томошабин меҳри уни бир умрга ўзига мафтун қилиб олди. Ж. Охунов эллигинчи йилларда Ғани («Олтин кўл»), Алижон («Ҳамза»), Кўкалдош («Алпомиш»), Омон («Шоҳи сўзана») каби масъулиятли ролларни ижро этди. Ёш санъаткор ҳар бир ролнинг ҳаётийлигини ва табиийлигини таъминлашга ҳаракат қилди. Айниқса, «Бой ила хизматчи» спектаклида яратган Ғофир образи Жалолиддин Охунов учун маҳорат мактаби бўлди.

Жалолиддин Охунов устозлари ғамхўрлигида ўз қобилиятини икки йўналишда: драма ҳам музикали драма бўйича ривожлантирди. Театрнинг турли йиллардаги музика раҳбарлари М. Муртазоев, Ғ. Ҳотамов, З. Ҳайдаровлардан ашула йўлларини ўрганади, энг муҳими, қаҳрамон ҳолатида туриб куйлаш, сўз ва куйни органик боғлаб образ яратишга эришади. Натижада «Нурхон» «Равшан ва Зулхумор», «Ватан ишқи», «Ошиқ Ғариб», «Қумрининг муроди» музикали драмаларида бош қаҳрамонлар Ҳайдар, Равшан, Субҳонқул, Ғариб, Нурохун образлари унинг талқинида бетакрор, жонли, таъсирчан чиқади, бу уни элга танитади. Аммо Жалолиддин Охунов ўз устида ишлашни тўхтатмайди. У лирик ва романтик пландаги қаҳрамонлар образлари даражасида туриб қолиш мумкин эмаслигини, саҳна санъати, актёр маҳорати бир уммон бўлиб, унинг тубига етиш учун ҳали жуда кўп меҳнат қилиши лозимлигини бутун вужуди билан сезади ва сабот билан янги марраларни эгаллашга бел боғлайди. Жалолиддин Охуновнинг ижодий уфқи кенгайиб, ижрочилик маҳорати йил сайин ошиб боради. «Тоҳир ва Зуҳра»да лирик қаҳрамон — Тоҳир, «Номаълум киши»да халқ қасоскори, жасур ва енгилмас Ниёз образларини яратади. «Зарафшон қизи» спектаклида пахтачиликни механизациялаш учун жонбозлик кўрсатувчи Пўлат, «Ой тутилган тунда» психологик драмасида феодализмнинг реакцион урф-одатлари қурбони бўлмиш Оқйигит ролларида намоён бўлади. Унинг ижросидаги Мақсудхон («Фарғона ҳикояси»), Ўткирбек («Парвона»)лар ҳам томошабинларни лоқайд қолдирмади. Бу бетакрор образлар гоҳ сўз санъати, гоҳ сўз ва музика уйғунлиги туфайли таъсирчан тарзда вужудга келганлигини назардан қочирмасак, санъаткорнинг ижрочилик маҳорати нечоғлик камол топганлиги яққол кўзга ташланади.

Жалолиддин Охунов ижоди етмишинчи йилларда янада шаклланди, бойиди, чуқурлашди. Бу даврда санъаткор лирик ролларда кам кўринди, айниқса, сатирик ролларда у юксак маҳоратга эришганлигини намойиш этди. Кози («Майсаранинг иши»), Ўтабой қушбеги («Ўтган кунлар»), Тўрахонбой («Йўлчи Юлдуз»), жумладан, «Парвоз» ва «Сўнгги фожиа» спектаклларида Мамасолиев каби халқ нонини туя қилувчи, маиший бузуқ раис, Расул Неъматович каби зиёли ниқобида юрган юлғич ва шахсиятпараст образларини тўлақонли ва жонли яратди. «Ревизор» комедиясида Жалолиддин Охунов яратган шаҳар ҳокими образи Фарғона театрининг энг катта ютуқларидан бири бўлди. «Кулги зарби» комедиясида Юнус қизиқ ролида ўз ҳамшаҳри, атоқли санъаткор Юсуфжон қизиқ Шакаржонов ва бошқа қизиқларнинг халқчиллик фазилатини умумлаштирди.

Ҳа, Жалолиддин Охунов — бахтли санъаткор. У яратган ҳаётий образларни минглаб саҳна шайдолари қувончга тўлиб томоша қиладилар. У ижро этган мақомлар, халқ қўшиқлари ва бастакорларимизнинг замонавий ашулалари бесаноқ мухлислар дилини ром этади. Халқ орасида обрў-эътибор қозониб, устозлар сафига қўшилган Жалолиддин Охунов ёш истеъдодлар тарбиясига ҳам муносиб ҳисса қўшмоқда.

М. ҚОДИРОВ,
санъатшунослик доктори.

АРЧА ЧИРОҚЛАРИ

Арча байрамига ҳамма ерда жуда катта тайёргарлик кўрилди. Янги йил арафасида минг-минглаб арча ва унинг безаклари сотилди. Хонадонларда, дам олиш уйлари ва шаҳарнинг диққатга сазовор ерларида арчалар ўрнатилиб, кўзни қувонтирарли даражада безатилди. Ўзбекистоннинг бир минг уч юз мактаб ўқувчиси учун касаба союзларининг энг яхши дам олиш уйларида жойлашган пионерлар қишки лагерларида тайёрланган байрам арчаларининг чироқлари порлайди. Суратда: байрам арчаси.

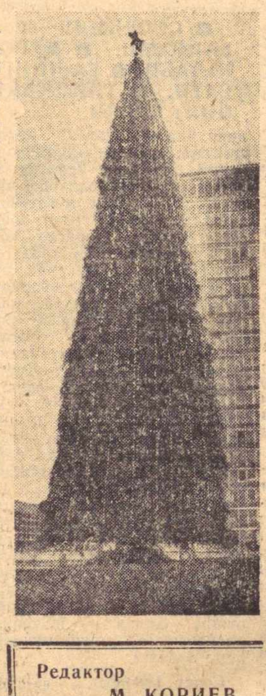

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ЁНҒИНДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Шу кунларда минглаб хонадонларда, Санъат саройлари ва маданият уйларида, театрлар, клублар, мактаблар ва мактабгача муассасаларда янги йил арчалари чироқлари чарақлаб турибди.

Ўрмон маликаси на фақат болакайлар, балки катталарни ҳам ўзига мафтун этмоқда. Жажжи, рангли чироқчалар дам ўчиб, дам ёниб ўзига чорлаб турадиган арча атрофида болалар қувнаб-қувнаб ўйнайдилар. Қор маликаси, Қорбобо ҳимматидан уларнинг қалби шодликларга тўлиб тошади.

Бироқ ўйин-кулги, рақс, қувноқ ашулалардан бош айланиб, ёнғин чиқиш хавфсизлигини таъминлаб қўйиш эсдан чиққан ҳоллар ҳам рўй бериб туради. Арзимаган эҳтиётсизлик оқибатида катта ёнғин ва кўнгилсизликлар келиб чиқади. Ўтган 1981 йилнинг 4 январида Тошкентдаги Ялтинская кўча 1 проезддаги 1-уйда ёнғин чиқди.

Арчани уйнинг ўртасига мустаҳкам қилиб ўрнатиш билан бирга унинг бутокларини шифтга, уй-деворларига ва анжомларга тегиб турмаслигини таъминлаш керак. Электр чироқларининг симлари текшириб кўрилиши лозим. Арча тагига эса эҳтиёт шарт каттароқ чойшаб қўйиб қўйиш керакки, мабодо ёнғин чиққудек бўлса арчани ёпиш мумкин бўлсин. Шунингдек, арчани пахта, бинт билан ҳаддан ортиқ безаш, унга шам ўрнатиш керак эмас.

Санъат саройи, маданият уйлари, клублар, театрлар, мактаблар ва мактабгача муассасаларда ўтказиладиган оммавий янги йил байрамларида ёнғиннинг олдини олиш масъулияти асосан шу ташкилот раҳбарлари зиммасига юклатилади. Бундай оммавий маросимларда болалар ёнида навбатчи ўқитувчилар, синф раҳбарлари ва тарбиячилари кўз-қулоқ бўлмоғи даркор. Ана шундай эҳтиёткорликларга амал қилинган тақдирда янги йил базмлари дилларда қувончли из қолдиради.

Б. ҚОСИМОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги ёнғиндан сақлаш бош бошқармаси бошлиғи.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Илмий-оммабоп фильм. 10.10 — Халқаро конкурслар лауреати Л. Тимофеева Ф. Листнинг фортепьяно асарларини ижро этади. 10.20 — Ералаш. 10.55 — Архитектура ва театр. 11.40 — Мультфильмлар. 12.55 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 13.45 — Хазиналар ороли. Бадиий фильм. 1-серия. 14.55 — Янгиликлар. 15.05 — Қувноқ нотачалар. 16.15 — Рус музейи. 16.45 — Афсунгарлар. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей бўйича халқаро учрашув. «Квебек нордикс» — СССР. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Қадимий рус романслари ва вальслари. 23.35 — Муз устида бал. 00.40 — Ҳужжатли фильм. 00.50 — Янги йилингиз билан ўртоқлар! Совет халқига табрик. 01.05 — «Голубой огонёк»нинг Янги йил сони. 04.05 — Рақслар, рақслар, рақслар... 05.05 — Эстрада куйлари ва оҳанглари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Пакет. Бадиий фильм. 10.25 — Фильм-концерт. 10.55 — Ҳужжатли фильмлар. 11.35 — Сизни қизиқтирган адабиётлар. 12.20 — Концерт. 13.10 — Мультфильмлар премьераси. 13.30 — Мангуликка айланган лаҳзалар. Телеочерк. 14.00 — Уфқ. 15.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 16.00 — Мультфильм. 16.20 — Русская зима санъат фестивали. 17.30 — Қишлоқ янгиликлари. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.00 — Музикали киоск. 19.30 — Театр афишаси олдида. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Эҳ, водевиль, водевиль. Бадиий фильм. 23.10 — Ҳужжатли фильм. 23.40 — Концерт. 00.40 — Ҳужжатли фильм. 00.50 — Янги йилингиз билан, ўртоқлар! Совет халқига табрик.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Қўғирчоқ фильм. 12.10 — Фильм-концерт. 12.40 — Боғанч. Бадиий фильм. 17.45 — Турли-туман карнавал. 18.45 — Мульт панорама. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Кино ҳаваскорларига янги йил совғаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Цирк! Цирк! Цирк! 21.30 — Время. 22.05 — Кириб келаётган Янги йилингиз билан! Катта байрам музикали программаси. 23.45 — Янги йил табриги. 00.05 — Катта байрам музикали программасининг давоми.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Музикали фильм. 19.55 — Янгиликлар. 20.20 — Бензоколонка маликаси. Кинокомедия. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — 1982 йил қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.40 — Ёзувчилар микрофон олдида. 11.15 — Лауреатлар радио меҳмони. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 16.00 — Санъат усталари ва ижрочи ёшлар — социалистик мусобақа илғорларига. 17.00 — Янги йил мушоираси. 17.20 — Москва учрашувлари. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Халқ талантлари ижро этади. 21.00 — Янги йил ҳикояси. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.40 — Лирик қўшиқлар. 23.15 — Табассум. Байрам базми. 23.45 — Янги йилингиз билан, ўртоқлар! Совет халқига табрик. 24.00 — Курантлар жаранги. Ўзбекистон ССР гимни. 00.04 — Табассум программасининг давоми. 01.00 — Қўшиқлар, рақслар, яллалар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ
ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: нефть ва газ конларини ишлаб чиқиш, 2-жисмоний тарбия (фан доктори, профессор, фан кандидатлари, доцентлар):

кафедра профессори: металлшунослик;

кафедра доцентлари: амалий геодезия (ярим ставка), қурилиш механикаси ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги (2 ўрин), Наманган шаҳрида қишлоқ аҳолиси яшайдиган жойларни планировкалаш курсини ўқиш учун, асосий органик ва нефть-химия синтези технологияси, йиғма темир бетон ишлаб чиқариш (2), саноат электроникаси, кон саноатини ташкил этиш ва экономика, чет тиллари, жараёнлар ва аппаратлар;

кафедра катта ўқитувчилари: саноат ва граждан қурилиши, қурилиш механикаси ва иншоотларининг сейсмик мустаҳкамлиги, экспериментал ва назарий физика (2), қишлоқ хўжалик машиналари, геодезия ва маркшейдерлик, амалий математика, кон ишларини электрлаштириш ва автоматлаштириш, органик химия, инглиз тили (3), 2-рус тили (3), назарий ва умумий теплотехника, иссиқлик электр станциялари, чет тиллари (2), 1-жисмоний тарбия, машина ва механизмлар назарияси;

кафедра ассистентлари: саноат ва граждан қурилиши, амалий геодезия, минералогия, пластмассаларни қайта ишлаш технологияси, электрон-ҳисоблаш машиналари, фойдали қазилма конларини очиқ ҳолда ишлашни комплекс механизациялаш ва унинг технологияси;

кафедра ўқитувчилари: 2-рус тили (2), чет тиллари (француз тили), 1-жисмоний тарбия.

КЕЧКИ-СИРТҚИ БЎЛИМ БЎЙИЧА

кафедра катта ўқитувчиси: самолётларни лойиҳалаш ва конструкциялаш;

кафедра ассистентлари: умумий инженерлик фанлари (2).

БЕКОБОД ШАҲРИДА

кафедра ассистенти: чизма геометрия курсини ўқиш учун.

АНГРЕН ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: марксизм-ленинизм (фан доктори, профессор), олий математика ва физика, фан кандидати, доцент;

кафедра катта ўқитувчилари: марксизм-ленинизм (ўзбек тилида), назарий механика, курсини ўқиш учун (ўзбек тилида);

кафедра ассистентлари: марксизм-ленинизм, химия ва химиявий технология, энергетика фанлари бўйича курсни олиб бориш учун.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА

кафедра доценти: марксизм-ленинизм.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

кафедра мудири: олий математика (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент)

НАВОИЙ ФИЛИАЛИДА

кафедра доценти: қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва унинг технологияси;

кафедра катта ўқитувчиси: қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва унинг технологияси;

кафедра ассистентлари: марксизм-ленинизм (2), умумий техника фанлари, олий математика;

кафедра ўқитувчиси: жисмоний тарбия.

САМАРҚАНД ФИЛИАЛИДА

кафедра доценти: физика.

кафедра катта ўқитувчилари: умумий инженерлик фанлари (2), гуманитар фанлар;

кафедра ассистентлари ва ўқитувчилари: умумий инженерлик фанлари (5 ва ярим ставка), гуманитар фанлар (6 ва ярим ставка), физика (2), олий математика.

НАМАНГАН ФИЛИАЛИДА

кафедра доцентлари: умумий техника фанлари (2);

кафедра катта ўқитувчилари: умумий техника фанлари (3), олий математика;

кафедра ассистентлари: умумий техника фанлари (3), физика;

кафедра ўқитувчиси: умумий таълим фанлари.

ЖИЗЗАХ ФИЛИАЛИДА

кафедра катта ўқитувчилари: олий математика, техник механика;

кафедра ассистентлари: марксизм-ленинизм, қурилиш конструкциялари (3), техник механика (2), саноат ва граждан бинолари архитектураси;

кафедра ўқитувчилари: умумий таълим фанлари (3).

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700013, Тошкент шаҳри, 13-алоқа бўлими Навоий кўчаси, 13 уй, 49-хона.

«СПОРТЛОТО» ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1983 йилнинг 1 январида

«СПОРТЛОТО»НИНГ 1 ТИРАЖИ ЎЙНАЛАДИ.

«СПОРТЛОТО»нинг тўғри тўлдирилган ва ўз вақтида етказиб берилган билети янги йилда оила аъзосига ёки яқин дўст-биродарга энг муносиб совға бўлиши мумкин. Чунки бу тиражда ютуқ 3 сўмдан 10.000 сўмгача бўлади.

«СПОРТЛОТО»НИНГ СПОРТ-РАҚАМЛИ ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШГА ОШИҚИНГИЗ!

Ўзбекистон республика «СПОРТЛОТО» бошқармаси.

**ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлими
Картошка, сабзавот ва полиз экинлари илмий-тадқиқот институти**

сабзавотларни зараркунандалар, касалликлар ва ёввойи ўтлардан ҳимоя қилишнинг интегрли системаси бўлими мудири

вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 13 январгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 702015. Тошкент области Тошкент райони, Қоракенсой алоқа бўлими.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

— Катта Янги йил томошалари.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг

М. А. АШРАФИЙ МУЗЕЙИ РАҲБАРЛИГИ

СССР халқ артисти, профессор Мухтор Ашрафий билан ёзишмалар олиб борган маданият ва санъат арбобларига, дўстлари, сафдошлари, гражданларга

Мухтор Ашрафийнинг хатлари, шунингдек унинг ҳаёти ва фаолияти ҳақидаги фото ва ҳужжатли материалларни

Музей фондига ўтказишни сўраб

МУРОЖААТ ҚИЛАДИ

Материалларни ўтказиш шартлари — музей билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Жуковский кўчаси, Ц-1 квартали, 20-уй, 25-квартира. Телефон: 32-01-21

Ўзбекистон Кўрлар жамияти марказий правлениеси жамият ветеранларидан бири, 1959 йилдан буён КПСС аъзоси

Абдулла ТОШПЎЛАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05 масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, коммунистик тарбия — 32-54-29 халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27 хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-78-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16, эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 6-48-35, Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24 Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 4-61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78, Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94 Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 03397. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 299. 7